

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ
OCENY ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO WRAZ
Z UZASADNIENIEM DLA
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO 2030**

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR 6080/V/18

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Z DNIA 11 PAŹDZIERNIKA 2018 R.

wrzesień 2018

OPRACOWANIE

Instytut Rozwoju Terytorialnego

ul. Świdnicka 12/16

50-068 Wrocław

DYREKTOR

Maciej Zathey

ZASTĘPCY DYREKTORA

Magdalena Belof

Przemysław Malczewski

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE _____	4
2. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO _____	5
3. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW _____	12
4. INFORMACJA O PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH _____	13
5. UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE W TRAKCIE POSTĘPOWANIA SOOŚ _____	15
6. OCENA TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2030 _____	16
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU _____	17
8. INDEKS SKRÓTÓW _____	19

ZAŁĄCZNIKI:

Zał. 1 - Uzgodnienie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko

Zał. 2 - Uzgodnienie z Dolnośląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym we Wrocławiu stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko

Zał. 3 – Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Zał. 4 – Opinia Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Zał. 5 Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych SOOŚ wraz ze sposobem rozpatrzenia uwag przez Komitet Sterujący

1. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA

Na podstawie art. 42 pkt 2 oraz art. 55. ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Ustawa OOS) (Dz.U z 2017 poz. 1405 t.j. z dnia 2017.07.21 ze zm.), do przyjętego dokumentu załącza się uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa oraz podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOS) do projektu Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2030 (SRWD 2030) wynika z art. 46 Ustawy OOS.

Postępowanie w sprawie SOOS dla projektu SRWD 2030 odbyło się przy zapewnieniu następujących etapów:

- uzgodnienia z organami stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko (zał. nr 1 i 2 do Podsumowania),
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie przez właściwe organy projektu SRWD 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

2. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. b Ustawy OOS prognoza powinna przedstawiać „...rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru...”.

Dokument SRWD 2030 został sporządzony w układzie jednowariantowym – bez wskazywania rozwiązań alternatywnych, i jako taki został poddany ocenie wpływu na środowisko. Tym samym wyznaczenie rozwiązań alternatywnych było nieuzasadnione także w Prognozie oddziaływania na środowisko. Należy jednak podkreślić, że rozwiązania alternatywne powinny być rozpatrzone na kolejnych etapach wdrażania Strategii – w związku z realizacją przedsięwzięć i inwestycji wynikających z proponowanych kierunków działań oraz powiązanych ze Strategią polityk, programów i planów, w których działania i przedsięwzięcia będą określone w sposób bardziej jednoznaczny – ze wskazaniem ich lokalizacji i skali zamierzeń.

3. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została zgodnie z art.51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy OOŚ, z dostosowaniem do zawartości i stopnia szczegółowości projektu Strategii oraz stosownie do stanu współczesnej wiedzy.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 jest dokumentem o charakterze strategicznym, formułującym politykę rozwoju województwa, zgodną ze strategiami oraz programami rządowymi i unijnymi. Strategia określa cele i kierunki działań strategicznych województwa, natomiast nie identyfikuje konkretnych działań inwestycyjnych, a także nie wskazuje możliwych lokalizacji realizacji planowanych działań strategicznych. Ocena takiego dokumentu daje możliwości interpretacyjne zapisów, powodując że może charakteryzować się subiektywnością, wynikającą z ogólności ustaleń. Taki charakter dokumentu nie pozwala tym samym na przeprowadzenie oceny, która wskazywałaby szczegółowy i jednoznaczny zakres, zasięg i charakter oddziaływań na środowisko.

Biorąc pod uwagę strukturę SRWD 2030, przy ocenie oddziaływania wzięto pod uwagę cele operacyjne i w ich ramach oceniano, jak zaproponowane kierunki działań strategicznych wpłyną na środowisko oraz w jaki sposób uwzględniają kwestie środowiskowe.

W prognozie potwierdzono ujęcie europejskich i krajowych celów środowiskowych w polityce rozwoju województwa.

W części Prognozy oceniającej potencjalny wpływ realizacji polityki rozwoju województwa na środowisko odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska, tj.: różnorodności biologicznej, form ochrony przyrody, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego i zmian klimatycznych, klimatu akustycznego, powierzchni ziemi i zasobów kopalin, krajobrazu oraz zabytków, z uwzględnieniem oddziaływań między poszczególnymi elementami środowiska. Poddano analizie spójność celów i kierunków polityki rozwoju województwa w odniesieniu do zidentyfikowanych zagrożeń stanu środowiska.

Zidentyfikowane w prognozie potencjalne oddziaływania na środowisko

W wyniku przeprowadzonej analizy potencjalnych oddziaływań na środowisko będących skutkiem realizacji celów i kierunków zapisanych w Strategii, można sformułować następujące generalne wnioski:

- Potencjalne oddziaływania na stan zasobów środowiska przyrodniczego, obszary chronione, jakość przestrzeni, jakość powietrza, warunki życia ludzi i krajobraz mają zróżnicowany charakter – od zdecydowanie pozytywnych, poprzez oddziaływania o charakterze mieszanym (częściowo pozytywnym i częściowo negatywnym), oddziaływania mało istotne i nieistotne, aż po oddziaływania potencjalnie negatywne. Skutki tych oddziaływań mogą mieć bardzo różny charakter, w zależności od komponentu środowiska oraz lokalizacji i skali przedsięwzięcia, które na tym etapie nie są możliwe do określenia i oszacowania.
- W SRWD 2030 przeważają cele i kierunki działań o charakterze jednoznacznie pozytywnie wpływającym na środowisko oraz jakość i stan życia mieszkańców regionu (m.in. cele: 1.3. - Wzmacnianie innowacyjności regionu, 1.4 - Wspieranie rozwoju oraz rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, 4.1 - Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska, 4.6 - Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym czy 5.3 - Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej, lub takie, których realizacja nie będzie powodowała istotnych oddziaływań na

środowisko, m.in. cele: 2.3 - Rozwój i doskonalenie usług publicznych, 3.1 - Kształtowanie postaw obywatelskich, 3.2 - Wzrost społecznej integracji.

- Przewiduje się również możliwość wystąpienia oddziaływań niekorzystnych, które są przede wszystkim związane z celami i kierunkami odnoszącymi się do rozwoju gospodarczego i rozwoju infrastruktury, np. cele: 1.1 - Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów czy 5.1 - Rozwój regionalnej sieci transportowej.

Wnioski z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko stanowią podstawę do określenia rozwiązań minimalizujących niekorzystne oddziaływanie oraz rozwiązań alternatywnych do tych zawartych w projektowanym dokumencie.

Z uwagi na to, że w SRWD 2030 nie określa się terminów realizacji poszczególnych działań, określając wyłącznie ramy czasowe realizacji celów do 2030 roku, możliwa jest wyłącznie przybliżona analiza oddziaływań skumulowanych, określająca potencjalne ryzyko wystąpienia takiego oddziaływania.

Ostatni punkt Prognozy, dotyczący rekomendacji i propozycji zmian zapisów w SRWD 2030 został opracowany na podstawie wniosków z analizy spójności i kompleksowości zapisów projektu Strategii w zakresie aspektów środowiskowych, jak również oceny ich należytego uwzględnienia w dokumencie Strategii przy formułowaniu wizji, celów oraz kierunków działań strategicznych. Ze względu na sposób powstawania Prognozy, pozwalający na jednoczesną weryfikację proponowanych w Strategii celów i priorytetów, rekomendacje dotyczą założeń Strategii, które przyczynią się do ograniczenia lub zmiany kierunku trendów negatywnych lub do wzmocnienia trendów pozytywnych. Z uwagi na strategiczny charakter dokumentu, rekomendacje nie odnoszą się do konkretnych działań

Analiza możliwych rozwiązań minimalizujących, kompensujących i alternatywnych, rekomendacje i propozycje zmian zapisów w Strategii

Zaproponowane w Strategii cele i kierunki rozwoju mają charakter ogólny i nie przesądzają o lokalizacji konkretnych przedsięwzięć. Stąd, zaproponowany zestaw mechanizmów minimalizujących niekorzystne oddziaływania należy traktować jako podstawę do rozważania szczegółowych rozwiązań łagodzących negatywny wpływ na późniejszym etapie planowania przedsięwzięć.

Niektóre cele określone w Strategii, pomimo przewidywanych konfliktów między ich realizacją a ochroną środowiska przyrodniczego, nie mogą być zmienione bądź zmodyfikowane z uwagi na ich istotne znaczenie pozytywne dla interesu społecznego mieszkańców i rozwoju regionu. Wówczas zasadnicze znaczenie ma zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 przedstawia osiem zasad, które należy stosować w celu efektywnej realizacji ustaleń dokumentu, w tym:

- zasada zrównoważonego rozwoju,
- zasada gospodarki obiegu zamkniętego,
- zasada wykorzystania najlepszych dostępnych technologii, w szczególności technologii cyfrowych,
- zasada selektywności podejścia (koncentracja, poszukiwanie nisz, sektory),
- zasada podejścia zintegrowanego i zróżnicowanego terytorialnie,
- zasada współpracy i partnerstwa.

W Prognozie podkreślone zostało znaczenie wprowadzonych zasad dla ochrony środowiska oraz oceniono, że realizacja przedsięwzięć i inwestycji w ramach przewidzianych kierunków działań

strategicznych - zgodnie z wymienionymi zasadami - sprzyjać będzie minimalizacji lub eliminacji negatywnych zmian w środowisku. Zasady te powinny być uwzględniane na każdym etapie realizacji zamierzeń.

W Prognozie potwierdzono, że strategiczny charakter dokumentu nie pozwala wskazać precyzyjnych działań kompensacyjnych, zwłaszcza nie znając skali potencjalnych zagrożeń. Działania kompensacyjne mogą być natomiast wynikiem ocen szczegółowych na dalszych etapach planowania i wdrażania działań o charakterze przedsięwzięć, zwłaszcza na etapie ocen oddziaływania na środowisko, w przypadku wykazania potrzeby wdrażania rozwiązań kompensacyjnych.

W Prognozie podkreślono, że planowane inwestycje w możliwie jak najwyższym stopniu powinny zapewniać ochronę zasobów przyrodniczych. Wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych dla realizacji danego przedsięwzięcia powinno następować wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne.

W Prognozie zostały zaproponowane zapisy uzupełniające lub alternatywne do zaproponowanych w projekcie SRWD 2030 w celu silniejszego uwzględniania kwestii środowiskowych w planowanych zamierzeniach oraz w przewidywanych skutkach realizacji zapisów Strategii.

Zestawienie zaproponowanych w Prognozie zmian w zapisach projektu SRWD 2030 oraz sposób ich uwzględnienia w przyjętym dokumencie zawiera tabela 1 (Rekomendacje dot. zapisów projektu SRWD 2030).

Analiza zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (wariant zerowy)

W Prognozie stwierdzono, że decyzja o nieprzyjmowaniu SRWD 2030 nie będzie generowała ujemnych skutków dla efektywnego wykorzystania gospodarczego potencjału regionu, w tym wspierania endogenicznych potencjałów gospodarczych województwa. Należy podkreślić znaczenie działań reindustrializacyjnych, planowanych w Strategii, które poprzez wspieranie cyfryzacji i zaawansowanej automatyzacji procesów technologicznych i zarządczych w przedsiębiorstwach mogą ograniczać występowanie źródeł emisji i w konsekwencji pozytywnie oddziaływać na środowisko. Podobnie jest w przypadku działań dotyczących rozwoju gospodarki obiegu zamkniętego (cyrkularnej), która przyczyni się do znacznego ograniczenia wykorzystania zasobów i zmniejszenia ilości powstających odpadów. Pozytywne oddziaływania na środowisko będą miały z pewnością działania w zakresie kształtowania postaw proekologicznych i uwzględnienie roli zielonej infrastruktury w kształtowaniu przestrzeni zurbanizowanych. W poprzednim dokumencie tego rodzaju działania nie zostały jednoznacznie zdefiniowane.

Tab. 1 Rekomendacje dot. zapisów projektu SRWD 2030 wynikające z Prognozy oddziaływania na środowisko

Rozdział/podrozdział/nr celu/nr kierunku	Obecny zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi
1	2	3	4	5	
3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel 1.1 Kier. 1.1.6	1.1.6 Promowanie regionu jako atrakcyjnego miejsca dla turystyki i wypoczynku.	1.1.6 Promowanie regionu jako atrakcyjnego miejsca dla turystyki, wypoczynku i poprawy stanu zdrowia.	Proponuje się uzupełnienie kierunku o aspekty związane z poprawą stanu zdrowia (rozumiane m.in. jako turystyka uzdrowiskowa i wypocznik w czystym, niezmiennym i nieprzekształconym środowisku). Aspekt prozdrowotny zwraca jednocześnie uwagę na konieczność dochowania największej staranności przy rozwijaniu wszelkiej działalności turystycznej – w celu zachowania wysokiej jakości wszystkich elementów środowiska.	Uwzględniona	
3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel 1.3	1.3 Wzmacnianie innowacyjności regionu	1.3 Wzmacnianie innowacyjności, w tym ekoinnowacyjności regionu	W projekcie Strategii należy skoncentrować się w pierwszej kolejności na rozwoju innowacji, które wspierają efektywność korzystania z zasobów środowiska. Przy założeniu, że gospodarka innowacyjna będzie kładła nacisk również na aspekt prośrodowiskowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, wysoka jakość środowiska nie będzie zagrożona.	Uwzględniona	
3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel 1.4 Kier. 1.4.1	1.4.1 Zrównoważony rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych.	1.4.1 Zrównoważony rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych z uwzględnieniem elementów zielonej infrastruktury.	Racjonalny rozwój przestrzenny obszarów związanych z największymi miastami powinien w maksymalnym stopniu wykorzystywać potencjał terenów zielonych oraz ich funkcje ekologiczne, gospodarcze i społeczne. Będzie to sprzyjało zahamowaniu niekorzystnych procesów (w tym presji inwestycyjnej i suburbanizacji) oraz podnosiło atrakcyjność zamieszkiwania, zarówno w miastach jak i terenach je otaczających.	Uwzględniona	

3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel 2.2 Kier. 2.2.1	2.2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną.	2.2.1 Wsparcie niekonfliktowych dla środowiska inwestycji w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną.	Zmiana ma zagwarantować zwiększenie uwzględnienia kwestii środowiskowych podczas wdrażania kierunku 2.2.1. Rozwój i rozbudowa elementów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Infrastruktura tego rodzaju lokalizowana często na obszarach przyrodniczo i krajobrazowo cennych powinna uwzględniać szerokie spektrum uwarunkowań środowiskowych i minimalizować konflikty środowiskowe.	Nie uwzględniona	Minimalizowanie i unikanie konfliktów środowiskowych przy lokalizowaniu inwestycji jest zasadą wynikającą z przepisów nadrzędnych.
3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel 3.6	Cel 3.6 Kształtowanie postaw prozdrowotnych i prosportowych. 3.6.4 Propozycja uzupełnienia celu o dodatkowy kierunek działań strategicznych	Cel 3.6 Kształtowanie postaw prozdrowotnych, prosportowych i proekologicznych. 3.6.4 Wsparcie działań na rzecz kształtowania postaw proekologicznych.	Proponuje się uzupełnienie celu operacyjnego 3.6 o aspekt proekologiczny oraz dodanie kierunku <u>3.6.4 Wsparcie działań na rzecz kształtowania postaw proekologicznych</u> w celu wspierania działań edukacyjnych na różnych poziomach kształcenia służących podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców. Uzupełnieniem i konsekwencją tak sformułowanego kierunku, niezmiernie istotnego dla kształtowania kapitału ludzkiego i społecznego, jest istniejący kierunek 4.1.2 Wsparcie edukacji ekologicznej w oparciu o zasoby lokalne (infrastrukturalne, przyrodnicze i kulturowe), zapisany w celu strategicznym 4.	Uwzględniona	
3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel. 4.2 Kier. 4.2.3	4.2.3 Prowadzenie działań na rzecz efektywnej ochrony wartości krajobrazu	4.2.3 Prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu.	Proponuje się uzupełnienie kierunku działań 4.2.3 o element wzmacniający rozwój i ochronę regionalnego systemu obszarów chronionych. Umożliwi to wsparcie działań na rzecz tworzenia nowych form ochrony przyrody i krajobrazu, wzmacniania spójności i integralności istniejącej sieci przyrodniczej, w tym zapewnienia ochrony korytarzy ekologicznych.	Uwzględniona	
3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel. 4.2	4.1 Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska.	4.1 Poprawa stanu komponentów środowiska.	Zaproponowane kierunki działań strategicznych nie dotyczą wszystkich komponentów środowiska, dlatego proponuje się zmodyfikować nazwę celu operacyjnego.	Uwzględniona	Uwaga: Przyjmuje się zapis w brzmieniu „Poprawa stanu środowiska” – bez sformułowania „komponentów”.

3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel. 4.4 Kier. 4.4.1	4.4.1 Wsparcie rozwoju energetyki konwencjonalnej i rozproszonej.	4.4.1 Wykorzystanie potencjału energetyki konwencjonalnej, wsparcie energetyki rozproszonej i kogeneracji.	Autorzy Prognozy proponują zmianę zapisu kierunku 4.4, sugerującego w obecnym brzmieniu wspieranie rozwoju energetyki konwencjonalnej. Należy zauważyć, że jest on rozbieżny z celami Unii Europejskiej, które zakładają stopniowe odchodzenie od tego typu energetyki na rzecz źródeł odnawialnych. Sugeruje się inne brzmienie zapisu kierunku, umożliwiającego w dalszym ciągu korzystanie z energetyki konwencjonalnej przy założeniu stosowania najlepszych dostępnych technik oraz wspieranie źródeł rozproszonych i skojarzonych (kogeneracji), które przyczynią się do zwiększenia efektywności energetycznej i większego wykorzystania energii pierwotnej.	Uwzględniona	
3. Wizja, misja i cele strategiczne rozwoju regionu Cel. 5.1 Kier. 5.1.8	5.1.8 Wsparcie działań na rzecz zwiększenia efektywności transportu w ujęciu proekologicznym (elektromobilność).	5.1.8 Zwiększenie udziału transportu proekologicznego, w tym elektromobilności.	Proponuje się przeformułowanie brzmienia kierunku, ponieważ transport proekologiczny jako taki nie wpłynie na zwiększenie efektywności transportu.	Nie uwzględniona	Proponowana zmiana nie wpłynie w sposób istotny na oczekiwane rezultaty wynikające z istniejącego zapisu.

4. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Projekt SRWD 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został poddany procedurze zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, zgodnie z art. 57 i 58 Ustawy OOS. Oba organy wydały pozytywne opinie do projektu Strategii i ustaleń zawartych w Prognozie. Opinie zostały przekazane następującymi pismami:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu, pismo nr WSI 410.206.2018.KM z dnia 24 maja 2018 r. (zał. nr 3)
- Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, pismo nr ZNS.9022.2.334.2018.DG z dnia 08 maja 2018 r. (zał. nr 4)

W opinii RDOŚ zwrócono uwagę na ewentualność rozważenia przeprowadzenia postępowania transgranicznego ze względu na położenie w sąsiedztwie Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Czeskiej. Jednak ze względu na podkreślany wielokrotnie w Strategii ogólny charakter dokumentu, nie przesądzający o lokalizacji konkretnych przedsięwzięć oraz rekomendacje wynikające z Prognozy oddziaływania na środowisko wskazujące na fakt, iż zawarte w projekcie Strategii cele i kierunki nie niosą za sobą ryzyka wystąpienia bezpośrednich negatywnych oddziaływań transgranicznych, organ opracowujący Strategię uznał, że na tym etapie przeprowadzenie postępowania transgranicznego nie jest konieczne.

5. INFORMACJA O PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Na podstawie Uchwały nr XXXIV/1129/17 Sejmiku województwa dolnośląskiego z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie określenie zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, organem opracowującym Strategię jest Zarząd Województwa Dolnośląskiego przy współpracy z Sejmikiem województwa dolnośląskiego.

Organ opracowujący Strategię zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy OOS, zapewnił udział społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie OOS, poprzez:

1. Wszczęcie postępowania SOOS Uchwałą nr 4803/V/18 z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zawiadomienia o przystąpieniu do opracowywania „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030” oraz wszczęciu postępowania w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji przedmiotowego dokumentu.
 - Ogłoszenie stanowiące załącznik nr 1 do ww. uchwały zostało opublikowane w dniu 29 stycznia 2018 r. w Dzienniku Gazeta Prawna oraz Gazecie Wyborczej – wydania ogólnopolskie.
 - Obwieszczenie stanowiące załącznik nr 2 do ww. uchwały zostało umieszczone w dniu 29 stycznia 2018 r. na stronach na BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego i Instytutu Rozwoju Terytorialnego, na stronach internetowych ww. instytucji oraz na tablicach ogłoszeń w ich siedzibach.
2. Przekazanie projektu opracowywanego dokumentu do konsultacji społecznych w ramach SOOS Uchwałą nr 5210/V/18 Zarządu województwa dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie przekazania projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do dalszego procedowania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z tym podano do publicznej wiadomości informację o:

- wyłożeniu do publicznego wglądu projektu Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym została ona wyłożona do wglądu (adres fizyczny oraz BIP)
- możliwości składania uwag,
- sposobie i miejscu składania uwag, wskazując jednocześnie termin ich składania (pisemnie, ustnie do protokołu lub za pomocą komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym w terminie od 26.04.2018 (dzień ukazania się ogłoszenia w prasie) do dnia 30 maja 2018 r.

Poinformowano również, że uwagi wniesione po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

Podanie informacji do publicznej wiadomości nastąpiło poprzez:

Udostępnienie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej

Obwieszczenie Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie wyłożenia do publicznego wglądu projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (załącznik nr 3 do uchwały nr 5210/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r.) zostało w dniu 24 kwietnia 2018 r. zamieszczone na stronach BIP:

- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w zakładce „Aktualności i ogłoszenia”
- Instytutu Rozwoju Terytorialnego w zakładce „Oceny oddziaływania na środowisko”

Ogłoszenie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty

Obwieszczenie Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie wyłożenia do publicznego wglądu projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (załącznik nr 3 do uchwały nr 5210/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r.) zostało w dniu 26 kwietnia 2018 r. wywieszane na tablicy ogłoszeń:

- w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Wybrzeże Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław
- w siedzibie Instytutu Rozwoju Terytorialnego, ul. Dawida 1A, 50-527 Wrocław

Zamieszczenie ogłoszenia w prasie o zasięgu ogólnopolskim

Ogłoszenie Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie wyłożenia do publicznego wglądu projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (załącznik nr 2 do uchwały nr 5210/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r.) zostało w dniu 26 kwietnia 2018 r. opublikowane w Gazecie Wyborczej – wydanie ogólnopolskie, str. 21.

Powyższe informacje opublikowano ponadto na stronach internetowych:

- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego: <http://www.umwd.dolnyslask.pl/>
- Instytutu Rozwoju Terytorialnego: <http://www.irt.wroc.pl/>

6. UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE W TRAKCIE POSTĘPOWANIA SOOŚ

Na podstawie Uchwały nr 4042/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie określenia podmiotów zaangażowanych w proces opracowania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, powołano Komitet Sterujący do spraw Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego, którego zadaniem była m.in. ocena uwag i propozycji zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych.

W trakcie postępowania z udziałem społeczeństwa wpłynęły uwagi, które zostały rozpatrzone przez Komitet Sterujący. Sposób rozpatrzenia uwag stanowi załącznik nr 5 do niniejszego Podsumowania.

7. OCENA TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2030

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Województwo dolnośląskie graniczy od zachodu z Republiką Federalną Niemiec i od południa z Republiką Czeską. Potencjalna możliwość wystąpienia oddziaływań transgranicznych uzależniona jest przede wszystkim od rodzaju i lokalizacji przedsięwzięć, które będą wspierane w ramach polityki Województwa i realizowane w ramach wdrażania kierunków działań strategicznych.

W Prognozie oceniono, że zawarte w projekcie Strategii cele i kierunki nie niosą za sobą ryzyka wystąpienia bezpośrednich negatywnych oddziaływań transgranicznych.

Ze względu na duży stopień ogólności zapisów dotyczących celów i kierunków zawartych w dokumencie można jedynie w sposób pośredni wnioskować, że realizacja niektórych kierunków może stanowić potencjalne zagrożenie dla środowiska w kontekście transgranicznym. Do inwestycji takich należą inwestycje infrastrukturalne – przede wszystkim związane z budową nowych dróg i linii kolejowych o dużym natężeniu ruchu, zmianami stosunków wodnych na rzekach czy dużymi inwestycjami związanymi z energetyką. W celu zminimalizowania zagrożenia negatywnego oddziaływania, w tym negatywnego oddziaływania transgranicznego dokument Strategii zakłada wykorzystanie dostępnych rozwiązań technologicznych i innowacyjnych w celu maksymalnego obniżenia oddziaływania na środowisko i zdrowie mieszkańców oraz zmierza do realizacji przedsięwzięć przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju oraz współpracy i partnerstwa, które powinny sprzyjać eliminowaniu niepożądanych zjawisk w środowisku, również w odniesieniu do obszarów przygranicznych. Zasady te zostały zaakcentowane w aspekcie wzmocnienia przestrzennej spójności regionu w ramach kierunku 5.3.2.

8. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Wdrażanie kierunków działań strategicznych określonych w dokumencie SRWD 2030 będzie monitorowane i okresowo oceniane w celu efektywnego planowania, alokacji środków, okresowej oceny i dostosowania podejmowanych działań, zgodnie ze zmieniającymi się warunkami społeczno-gospodarczymi i zdiagnozowanymi potrzebami.

Proces monitoringu będzie oparty o zaproponowany w SRWD 2030 system wskaźników ilościowych, odnoszący się do przyjętych celów strategicznych. Proces ewaluacji SRWD 2030 będzie natomiast realizowany poprzez ocenę: ex ante i ex post oraz, w uzasadnionych sytuacjach, ocenę on-going.

Wyniki monitoringu będą przedstawiane w cyklu trzyletnim w *Raporcie o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego* oraz w *Raporcie z realizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*.

Z punktu widzenia prognozy skutków realizacji Strategii Rozwoju Województwa na środowisko, szczególnie istotne jest uwzględnienie wskaźników odnoszących się do presji na środowisko oraz oceny zrównoważonego rozwoju. Doboru wskaźników dokonano w oparciu o dostępność danych, upublicznianych w statystyce publicznej i w wewnętrznym systemie sprawozdawczości UMWD. Wyniki analiz tendencji i dynamiki zmian badanych wskaźników umożliwić powinny identyfikację i wdrażanie działań zapobiegawczych, w przypadku pojawienia się trudnych do przewidzenia na obecnym etapie negatywnych zmian w środowisku.

Poniżej zostały wymienione wskaźniki zaproponowane w projekcie SRWD 2030, odnoszące się do korzystania ze środowiska i stanu poszczególnych komponentów środowiska oraz ochrony przyrody:

- udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem [%];
- emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych SO₂ / NO_x [kg na 1 mieszkańca];
- klasa stref dla pyłów zawieszonych PM₁₀ (wartość średniodobowa) w strefach: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wałbrzych, strefa dolnośląska [klasy A-C, WIOŚ]
- odpady wytworzone w ciągu roku (nagromadzone z wyłączeniem odpadów komunalnych) [tys. ton];
- budynki mieszkalne podłączone do kanalizacji w % ogółu budynków mieszkalnych [%];
- udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem [%];
- udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem [%];
- udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%].

Niezależnie prowadzony jest monitoring w zakresie jakości środowiska, zgodnie z przepisami Ustawy Prawo ochrony środowiska. Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r. zawiera zestaw wskaźników, które pozwalają na obserwację zmian w jakości poszczególnych komponentów środowiska, w tym: jakości powietrza i klimatu akustycznego, jakości gleb oraz jakości wód.

Wśród zaproponowanych w projekcie SRWD 2030 wskaźników należy wymienić też takie, które, pomimo braku bezpośredniego odniesienia, umożliwiają ocenę zmian w stanie środowiska. Tak jest w przypadku wskaźników:

- udział przedsiębiorstw przemysłowych/usługowych współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw [%];
- liczba pasażerów odprawianych w transporcie kolejowym (Koleje Dolnośląskie, Przewozy Regionalne) [mln os.].

W powyższych przypadkach, pozytywne trendy zmian będą przekładały się na zmniejszenie presji na środowisko, tj. wzmocnienie ekologicznego modelu gospodarki oraz zwiększenie udziału transportu publicznego w odniesieniu do transportu ogółem.

9. INDEKS SKRÓTÓW

SOOŚ – Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Ustawa OOŚ - ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2017 poz. 1405 t.j. z dnia 2017.07.21 ze zm.).

Projekt SRWD 2030/projekt Strategii – projekt Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Prognoza – prognoza oddziaływania na środowisko

DWPIS – Dolnośląski Wojewódzki Państwowy Inspektor Sanitarny

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Załącznik 1 - Uzgodnienie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU**
UL. TADEUSZA KOŚCIUSZKI 82
50-441 WROCŁAW

WSI.411.26.2018.KM

Wrocław, dnia 21 lutego 2018 r.

Pan
Cezary Przybylski
Marszałek Województwa
Dolnośląskiego
Wybrzeże Juliusza Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław

IRT
do mod. DG P
Dir. B. Wójcik
Dyrektor
Departamentu Rozwoju Regionalnego
Zbigniew Dynak

Na podstawie art. 53 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.) w odpowiedzi na wniosek znak: ZKN.4106-2/234/18 z dnia 26 stycznia 2018 r. (data wpływu: 26 stycznia 2018 r.), po przeanalizowaniu przedłożonych materiałów uzgadniam następujący zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń projektu *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*:

1. Prognoza winna być zgodna z treścią całego art. 51 ust. 2 wyżej cyt. ustawy. Ponieważ w przepisach nie wskazano na możliwość odstąpienia od wymagań co do zawartości prognozy oddziaływania na środowisko, stwierdza się, że winna zawierać wszystkie elementy wymienione w powyższym artykule.
2. Prognoza powinna w szczególności określać, analizować i oceniać potencjalny wpływ ustaleń projektu na:
 - Parki Narodowe,
 - rezerваты przyrody,
 - parki krajobrazowe,
 - obszary chronionego krajobrazu,
 - Obszary Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000,
 - obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (Specjalne Obszary Ochrony siedlisk Natura 2000),
 - inne cenne zbiorowiska roślinne mogące występować na terenie planowanych działań.
3. Informacje zawarte w prognozie winny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu (art. 52 ust. 1 wyżej cyt. ustawy).

4. Prognoza powinna przedstawiać:
 - ocenę projektu z punktu widzenia ochrony środowiska jako całości – ocenie należy zatem poddać wszystkie elementy środowiska, na które ustalenia tego projektu mogą wywierać wpływ przekształcający,
 - analizę zagrożeń oraz skutków, które dla środowiska mogą stanowić zaprojektowane w *Strategii* zadania,
 - propozycje rozwiązań, które mogą przyczynić się do zmniejszenia, ograniczenia lub eliminacji tych zagrożeń,
 - działania minimalizujące negatywne oddziaływania planowanych działań w odniesieniu do ww. elementów środowiska przyrodniczego,
 - na ile zadania zawarte w projekcie pozwolą na zachowanie istniejących wartości środowiska, wzbogacą lub odtworzą obniżone wartości środowiska oraz w jakim stopniu będą potęgować zagrożenia już istniejące.
5. Zgodnie z art. 52 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)*, prognoza winna uwzględniać informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z przedmiotowym projektem.
6. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f wyżej cyt. ustawy prognoza zawiera oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy, stanowiące załącznik do prognozy.
7. Ze względu na udział społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowiska szczególnie ważnym elementem prognozy jest rzetelnie sporządzone streszczenie w języku niespecjalistycznym, pozwalające wszystkim zainteresowanym, także tym nieposiadającym specjalistycznej wiedzy z zakresu ochrony środowiska, zapoznać się z wynikami i wnioskami z oceny, a także uczestniczyć w dyskusji nad ustaleniami projektu i jego wpływem na zmiany stanu środowiska.

Jednocześnie przypominam, iż zgodnie z art. 54 wyżej cyt. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu poddaje projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez właściwe organy, w tym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu

Agnieszka Pawłiszak-Czarniecka
Naczelnik Wydziału
Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku
oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem

*Sprawę prowadzi: Kamila Moczydłowska, tel. (71)747-93-13,
w zakresie przyrodniczym: Aleksander Petraniuk, tel. (71)747-93-17.*

Zał. 2 - Uzgodnienie z Dolnośląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym we Wrocławiu stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko

ZKN.4106-2/611/18

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
ul. M. Cuna-Swidowskiej 73/77
50-950 Wrocław skr. poczt. 136E
tel. (71) 989 20 41 do 49

RPW/17157/2018 P
Data: 2018-02-16

Wrocław, dnia 09 lutego 2018r.
Urząd Marszałkowski
Izba Dolnośląskiego we Wrocławiu
KANCELARIA OGÓLNA

IRT
DGP

16-02-2018
Ilość załączników gotz.....

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 3 pkt. 1 i art. 10 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017r., poz. 1261 t.j.), art. 58 ust. 2 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 z późn. zm.)

Dyrektor Regionalny
Zbigniew Dymak

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu
po zapoznaniu się z pismem Marszałka Województwa Dolnośląskiego, znak: ZKN.4106-2/233/18 z dnia 29 stycznia 2018r., (data wpływu do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej we Wrocławiu dnia 29 stycznia 2018r.), dotyczącym uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030”

postanawia
uzgodnić zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, zgodnie z zakresem przedstawionym w piśmie Marszałka Województwa Dolnośląskiego, znak: ZKN.4106-2/233/18 z dnia 29 stycznia 2018r.

UZASADNIENIE

Pismem znak: ZKN.4106-2/233/18 z dnia 29 stycznia 2018r., (data wpływu do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej we Wrocławiu dnia 29 stycznia 2018r.), Marszałek Województwa Dolnośląskiego zwrócił się z prośbą o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, dla projektu dokumentu pn.: „Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030”. Zgodnie z art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 z późn. zm.) przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m. in. projekty dotyczące planu rozwoju regionalnego do których należy wliczyć wyżej wymieniony dokument. W związku z powyższym Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu postanowił uzgodnić zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zgodnie z zakresem przedstawionym w piśmie Marszałka Województwa Dolnośląskiego, znak: ZKN.4106-2/233/18 z dnia 29 stycznia 2018r. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został ustalony w oparciu o wymagania określone w art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 z późn. zm.).

Po zapoznaniu się z treścią dokumentów dołączonych do pisma dotyczących przedsięwzięcia, postanowiono jak w sentencji.

09.02.2018
David Wylbanc

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
SEKRETARIAT
Departamentu Rozwoju Regionalnego

Wpłynęło 21-02-2018

L.dz.....

INSTYTUT ROZWOJU TERYTORIALNEGO
50-527 Wrocław, ul. J. Wł. Dąwiła 1A

Wpł. Wysł. 21 LUT. 2018

dz. 611 zal. 28

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 z późn. zm.).

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie stronie nie służy zażalenie.

Otrzymują:

1. Marszałek Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże Juliusza Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław
2. ZNS a/a

Dolnośląski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny
we Wrocławiu

Jacek Klakoćar
Jacek Klakoćar

Załącznik 3 – Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU**

UL. TADEUSZA KOŚCIUSZKI 82
50-441 WROCŁAW

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
SEKRETARIAT
Departamentu Rozwoju Regionalnego
Wpłynęło 25-05-2018
L.dz. R.P.5/61/06/2018...

WSI.410.206.2018.KM

Wrocław, dnia 24 maja 2018 r.

INSTYTUT ROZWOJU TERYTORIALNEGO
50-527 Wrocław, ul. J. Wł. Dawida 1A
Wpł. 28 MAJ 2018
Wysł. 1826
L.dz. ... zał. ...

Marszałek Województwa
Dolnośląskiego
Wybrzeże Juliusza Słowackiego 12-14, Wrocław
50-411 Wrocław
-ePUAP-

OPINIA

25-05-2018

Na podstawie art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.) w odpowiedzi na wniosek znak: ZKN.4106-2/1437/18 z dnia 27 kwietnia 2018 r. (data wpływu: 27 kwietnia 2018 r.) w sprawie zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, przedstawiam poniżej swoje stanowisko.

Jak wynika z analizy przedłożonej dokumentacji projekt *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* jest dokumentem określającym cele i priorytety polityki rozwoju regionu. Cechuje go duży stopień ogólności – nie identyfikuje konkretnych działań inwestycyjnych i nie wskazuje możliwych lokalizacji planowanych działań strategicznych.

Projekt *Strategii* zawiera: diagnozę prospektywną, scenariusze rozwoju regionu, wizję, misję i cele strategiczne rozwoju regionu, terytorialny wymiar polityki rozwoju, ramy finansowe realizacji dokumentu, system wdrażania, monitoring i ewaluację wdrażania *Strategii*.

W ramach diagnozy prospektywnej przedstawiono ogólną charakterystykę województwa dolnośląskiego oraz scharakteryzowano i dokonano oceny mocnych i słabych stron w obrębie sfer: przyrodniczo-kulturowej, społecznej, strukturalno-przestrzennej oraz gospodarczej. Ponadto, oceniono stan infrastruktury technicznej, systemu komunikacji i dostępności transportowej oraz stan finansów jednostek samorządu terytorialnego. Jako podsumowanie diagnozy zidentyfikowane zostały potencjały i bariery rozwojowe –

w podziale na subregiony, stanowiące podstawę do określenia wizji i celów strategicznych rozwoju regionu.

W ramach *Strategii* określono trzy scenariusze rozwoju subregionów, powiatów, miast i gmin dolnośląskich, bazując na wartości kapitału terytorialnego regionu oraz możliwościach jego wykorzystania, przy uwzględnieniu złożoności uwarunkowań, problemów i zagrożeń oraz szans i możliwości rozwojowych w perspektywie roku 2030.

W projekcie *Strategii* określono wizję, misję, cel nadrzędny, pięć celów strategicznych, które zostały skonkretyzowane w ramach celów operacyjnych (priorytetów) oraz kierunków działań strategicznych, stanowiących grupy przedsięwzięć – zadań strategicznych.

Wymienione zostały także potencjalne źródła finansowania projektów w ramach poszczególnych celów. Jednakże ostateczny zakres zadań, które będą mogły zostać zrealizowane w nadchodzących latach będzie zależał od możliwości budżetowych Samorządu Województwa Dolnośląskiego oraz skuteczności pozyskiwania środków zewnętrznych pochodzących z funduszy europejskich oraz innych funduszy krajowych.

W przedłożonej „*Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*” przeanalizowano i oceniono wpływ realizacji ustaleń *Strategii* na poszczególne komponenty środowiska, przy czym odniesiono się w szczególności do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w ramach *Strategii*, dostosowując stopień szczegółowości przedstawionej oceny do poziomu ogólności ocenianego dokumentu.

Projekty i zadania wskazane w projekcie mają w głównej mierze charakter ramowy i nie proponują konkretnych rozwiązań organizacyjnych czy technicznych. Ograniczają się do wyznaczenia kierunku działania czy przeprowadzenia planowanych zmian.

Ponieważ dokument nie precyzuje ani lokalizacji, ani parametrów technicznych poszczególnych inwestycji, przedstawioną w prognozie ocenę oparto jedynie na analizie oddziaływań charakterystycznych dla danego typu przedsięwzięć i na tej podstawie sformułowano potencjalne skutki środowiskowe, które będą wymagały weryfikacji na etapie projektowania poszczególnych inwestycji w konkretnej lokalizacji.

Jako potencjalnie najbardziej istotny z punktu widzenia oddziaływania na obszary chronione, w tym obszary sieci NATURA 2000, wskazano kierunek dotyczący „Wykorzystania dróg wodnych, w szczególności Odry do żeglugi turystycznej i pasażerskiej oraz transportu wodnego”. Negatywne oddziaływania mogą wystąpić w przypadku realizacji szeroko zakrojonych przedsięwzięć infrastrukturalnych, co z kolei mogłoby negatywnie wpłynąć na stan siedlisk i spójność sieci NATURA 2000. Jednak na obecnym etapie postępowania nie można jednoznacznie stwierdzić ich faktycznego wystąpienia, gdyż będzie ono uzależnione zarówno od wyboru lokalizacji pod konkretne przedsięwzięcie, jak również jego skali i parametrów.

Zatem, ze względu na ogólny charakter ustaleń *Strategii*, o możliwości, zakresie i sposobach realizacji poszczególnych inwestycji, dla których ramy wyznacza przedmiotowy projekt dokumentu, mogących znacząco oddziaływać na środowisko przesądzi ewentualna procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – przeprowadzona na zasadach określonych w *ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)*.

Jednocześnie wskazuję, że w ze względu na położenie województwa dolnośląskiego w sąsiedztwie Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Czeskiej szczególnej uwagi wymaga zagadnienie ewentualnego oddziaływania transgranicznego, w związku z czym należy rozważyć konieczność przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami Rozdziału 3 Działu VI *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)*.

Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska we Wrocławiu

Wojciech Rejman

*Sprawę prowadzi: Kamila Moczydłowska, tel. (71)747-93-13,
w zakresie przyrodniczym: Aleksander Petraniuk, tel. (71)747-93-17.*

Zał. 4 – Opinia Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

RPW/57883/2018 P
Data: 2018-05-14

ZNS.9022.2.334.2018.DG

Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu
KANCLARIA OGÓLNA

Wpłynęło 14-05-2018

Ilość załączników.....godz.....

Podpis.....

Wrocław, dnia 08 maja 2018r.

Sekretariat Marszałka Departamentu Rozwoju Regionalnego

POSTANOWIENIE

Wydział Regionalnej
Inspekcji Sanitarnej

Na podstawie art. 3 pkt. 1 i art. 10 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017r., poz. 1261 z późn. zm.), art. 58 pkt. 1 i art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 z późn. zm.) i art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017r. poz. 1257 z późn. zm.).

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu

po zapoznaniu się z dokumentacją dołączoną do pisma Marszałka Województwa Dolnośląskiego, znak: ZKN.4106-2/1438/18 z dnia 27 kwietnia 2018r., (data wpływu do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej we Wrocławiu dnia 27 kwietnia 2018r.), dotyczącym zaopiniowania projektu dokumentów pn.: „Projekt Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
SEKRETARIAT
Departamentu Rozwoju Regionalnego

Wpłynęło 17-05-2018
projekt wyżej wymienionego dokumentu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych

L.dz.....

opiniuje pozytywnie

projekt wyżej wymienionego dokumentu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych

UZASADNIENIE

Pismem znak: ZKN.4106-2/1438/18 z dnia 27 kwietnia 2018r., (data wpływu do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej we Wrocławiu dnia 27 kwietnia 2018r.), Marszałek Województwa Dolnośląskiego, zwrócił się do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu z prośbą o zaopiniowanie projektu dokumentów pn.: „Projekt Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Niniejsze opracowania dotyczą obszaru województwa dolnośląskiego położonego w południowo-zachodniej części Polski i sąsiadującego z województwami: lubuskim, opolskim i wielkopolskim. Od zachodu graniczy z Republiką Federalną Niemiec (z krajem związkowym Saksonią), a od południa – z Republiką Czeską (z krajami: hradeckim, libereckim, ołomunieckim i pardubickim). Województwo Dolnośląskie ma powierzchnię 19947 km² i jest zamieszkiwane przez około 2,9 mln osób.

Projekt Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 jest dokumentem strategicznym, który formułuje politykę rozwoju województwa poprzez określoną wizję, cele i priorytety oraz kierunki działań strategicznych. Dokument nie identyfikuje konkretnych działań inwestycyjnych i nie wskazuje możliwych lokalizacji realizacji planowanych działań strategicznych. Projekt Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2030 określa wizję rozwoju regionu, która brzmi: „Dolny Śląsk 2030 regionem równomiernego rozwoju, regionem przyjaznym, nowoczesnym i konkurencyjnym” oraz misję: „Otwarcia na siebie - otwarcia na świat: wyrównywanie szans rozwojowych, wzrost aktywności mieszkańców regionu, wieloaspektowa (społeczna, gospodarcza, przestrzenna) integracja, partycypacyjne zarządzanie regionem”.

Dla celu nadrzędnego, który zdefiniowano jako: „Harmonijny rozwój regionu i wysoka jakość życia dolnośląskiej społeczności” określono pięć celów strategicznych. Konkretyzacja celów strategicznych następuje poprzez cele operacyjne (priorytety) oraz kierunki działań strategicznych.

Cel strategiczny nr 1 - Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu. Cele operacyjne: Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów,

wzmocnienie krajowej i europejskiej konkurencyjności regionu i jego marki, wzmocnianie innowacyjności regionu, wspieranie rozwoju oraz rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich.

Cel strategiczny nr 2 - Poprawa jakości i dostępności usług publicznych. Cele operacyjne: Poprawa stanu regionalnej infrastruktury technicznej, rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury publicznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych, rozwój i doskonalenie usług publicznych.

Cel strategiczny nr 3 - Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego. Cele operacyjne: Kształtowanie postaw obywatelskich, wzrost społecznej integracji, doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy, poprawa efektywności kształcenia, regionalna polityka wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami, kształtowanie postaw prozdrowotnych i prosportowych.

Cel strategiczny nr 4 - Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego. Cele operacyjne: Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska, racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska, ochrona przed klęskami żywiołowymi, wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego, ochrona obiektów i terenów dziedzictwa kulturowego, rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.

Cel strategiczny nr 5 - Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu. Cele operacyjne: Rozwój regionalnej sieci transportowej, wzrost dostępności regionalnej infrastruktury informacyjnej o wysokich standardach funkcjonalno-użytkowych, wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej.

Reasumując, należy stwierdzić, że realizacja celów i kierunków działań strategicznych będących treścią projektu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 przyczyni się do rozwoju województwa, wykorzystując jego potencjał gospodarczy, przyrodniczy i społeczny. Będzie to następować z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, tzn. przy poszanowaniu i dbałości o jego zasoby, tak aby mogły z nich korzystać następane pokolenia, poprawie stanu poszczególnych komponentów środowiska oraz podnoszeniu jakości życia mieszkańców regionu. Potencjalnie negatywne oddziaływania wynikające z proponowanych kierunków działań będą minimalizowane i eliminowane za pomocą działań o charakterze planistycznym, organizacyjnym, i technicznym, powinny być również przedmiotem współpracy i partnerstwa wszystkich zainteresowanych podmiotów, w tym partnerów zagranicznych.

Po zapoznaniu się z treścią dokumentów dołączonych do pisma dotyczących przedsięwzięcia, oraz biorąc pod uwagę powyższe postanowiono jak w sentencji.

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 z późn. zm.).

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie stronie służy zażalenie do Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie za pośrednictwem Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

Otrzymują:

1. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże Juliusza słowackiego 12-14
50-411 Wrocław
2. ZNS a/a

Dolnośląski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu
z pp. Marek Glabian
Kierownik Działu Zespołowego
Nadzoru Centralnego

Załącznik 5 Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych SOOŚ wraz ze sposobem rozpatrzenia uwag przez Komitet Sterujący

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
1.	24.05.2018 Pismo L.dz. 1843 zał.1	Prezydent Miasta Legnicy Tadeusz Krzakowski Plac Słowiański 8, 59-220 Legnica	SRWD/1.8/30 Podregion legnicko- głogowski	- propozycja dodania zapisu potencjału rozwojowego dla Podregionu legnicko-głogowskiego „Potencjał gospodarczy stanowiący bazę dla praktycznego rozwoju sektora B+R”	O potencjale regionu decyduje ciągła potrzeba udoskonaleń związanych z rozwojem firm, postępem technicznym oraz rosnącą konkurencją na rynkach światowych. Precyzyjne rozpoznanie potencjałów i barier jest kluczowym elementem Strategii, który w dalszym toku prac pozwala na wybór odpowiednich kierunków rozwoju w oparciu o istniejące zasoby.	Nieuwzględniona	Propozycja częściowo zawiera się w już istniejących zapisach.
			SRWD/1.8/30 Podregion legnicko- głogowski	- propozycja dodania zapisu bariery rozwojowej dla Podregionu legnicko-głogowskiego „Ograniczone zasoby energii elektrycznej”	Odpowiednie zasoby energii są kluczowe dla przygotowania terenów inwestycyjnych, a w dalszej kolejności dla możliwości lokalizacji nowoczesnych inwestycji.	Uwzględniona	Zapisy zostaną dodane w Analizie SWOT (ograniczone zasoby energii) lub uzupełnione w barierach i potencjałach

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				„Brak połączeń kolejowych pomiędzy miastami LGOM-u”	W dobie intensywnego poszukiwania wykwalifikowanych pracowników na rynku pracy, uwarunkowania komunikacyjne umożliwiające dowóz pracowników do zakładów pracy, mają kluczowy wpływ na wybór lokalizacji inwestycji.	Uwzględniona	(niekompletna sieć połączeń kolejowych) Zapis zostanie zmieniony na: Zdekapitalizowana i niekompletna sieć dróg i połączeń kolejowych
			SRWD/3/35	-propozycja dodania zapisu w celu operacyjnym 1.1 „Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej dla istniejących i nowych terenów inwestycyjnych”	Przeszkodą dla lokowania inwestycji często bywa brak możliwości szybkiego dostarczenia mediów oraz wysokie koszty pełnego uzbrojenia technicznego terenów gospodarczych	Nieuwzględniona	Zawiera się w Kierunkach działań strategicznych 1.1.1 i 2.1

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			SRWD/3/35	-propozycja dodania zapisu w celu operacyjnym 1.3 „Wykorzystanie potencjału gospodarczego i technologicznego w obszarze LGOM-u, jako bodźca do rozwoju sektora B+R”	Sektor Badań i Rozwoju musi mieć swój praktyczny wymiar rozwiązujący rzeczywiste problemy, bo tylko wtedy istnieje gwarancja, że wypracowane rozwiązania znajdą swoje zastosowanie.	Nieuwzględniona	Zapis jest zbyt szczegółowy. Zaproponowane w celu 1.3 kierunki działań odnoszą się do całego województwa, a nie konkretnego subregionu.
			SRWD/3/37	-propozycja dodania zapisu w celu operacyjnym 3.1 „Wspieranie kultury mniejszości narodowych jako ważnego elementu tożsamości regionu”	Wielokulturowość Dolnego Śląska jest cechą wyróżniającą region na tle innych województw w kraju. Jednocześnie promowanie otwartości na różnorodność kultur, obok których żyjemy wpisuje się w Misję Dolnego Śląska 2030: „Otwarcie na siebie-Otwarcie na Świat”	Uwzględniona	Zostanie dopisany nowy kierunek działań strategicznych – Wspieranie działań na rzecz integracji cudzoziemców

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
2.	29.05.2018 mail	Burmistrz Polkowice Wiesław Wabik ul. Rynek 1 59- 100 Polkowice	SRWD/1.6/29	obecny zapis: SŁABE STRONY:-brak zapisu proponowana zmiana: SŁABE STRONY: - historyczny przebieg linii kolejowych nieuwzględniający aktualnych układów aglomeracyjnych determinowanych rozwojem społeczno-gospodarczym	Uzasadnienie w Załączniku do formularza zgłaszania uwag	Częściowo uwzględniona	Zapis zmieniono na: „Zdekapitalizowana i niekompletna sieć dróg i połączeń kolejowych.”
			SRWD/4.3/45-46	obecny zapis: Ranga celów operacyjnych ukierunkowanych terytorialnie dla Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego: <ul style="list-style-type: none">• 1.1 - 1• 1.3 - 2• 1.4 - 4	Uzasadnienie w Załączniku do formularza zgłaszania uwag	Nieuwzględniona	Macierz kierunków została opracowana metodą ekspercka w oparciu o wszechstronna analizę zjawisk i procesów rozwojowych. Brak lub niska ranga dla danego celu strategicznego nie oznacza braku możliwości jego

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<ul style="list-style-type: none">• 2.2 - brak• 2.3 - 5• 3.4 - brak• 4.1 - 3• 4.2 - 7• 4.3 - brak• 5.1 - 6 <p>proponowana zmiana:</p> <p>Ranga celów operacyjnych ukierunkowanych terytorialnie dla Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego:</p> <ul style="list-style-type: none">• 1.1 - 4• 1.3 - 2• 1.4 - 5• 2.2 - 7• 2.3 - 6			realizacji w danym obszarze.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<ul style="list-style-type: none">• 3.4 - 8• 4.1 - 3• 4.2 - 9• 4.3 - 10• 5.1 - 1			
3.	29.05.2018 mail	NOT ul. J. Piłsudskiego 74 50-020 Wrocław		<p>Chęć wsparcia UMWD w opracowywaniu SRWD 2030 przez Komisję ds. Innowacji i Technologii WR FSNT NOT w ramach realizacji projektu Granty i Dotacje, w tym wskazania celów na które powinny zostać zaplanowane i wydatkowane środki finansowe oraz kierunków rozwoju w jakich powinno zmierzać województwo.</p> <p>Propozycja współpracy polegającej na wspieraniu wszelkich inicjatyw związanych z szybkim wdrażaniem nowatorskich</p>	Szczegóły propozycji w załączonym piśmie	Nieuwzględniona	Nie ma charakteru wniosku do treści SRWD 2030

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>pomysłów do polskiego przemysłu.</p> <p>Propozycja spotkania w celu uszczegółowienia oczekiwań obydwu stron.</p>			
4.	30.05.2018 mail	Milan Ušák Burmistrz Gminy Siechnice Ul. Jana Pawła II 12, 55-011 Siechnice	SRWD/3/35	<p>obecny zapis:</p> <p>Kierunek działań strategicznych: 1.4.3 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich</p> <p>propozycja zmiany:</p> <p>Zmiana dotychczasowego tytułu działania 1.4.3 z „Rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich” na „Rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich oraz terenów poprzemysłowych”</p>	Obszar Dolnego Śląska jest terenem długoletniej, intensywnej działalności przemysłowej, która- co jest charakterystyczne dla całego terenu województwa- nie koncentrowała się jedynie na terenie największych miast, ale była często realizowana na obszarze dziesiątek mniejszych ośrodków miejskich. Obecnie, w związku z procesami globalizacji i modernizacji infrastruktury przemysłowej duża część ww. obiektów nie jest wykorzystywana do działalności produkcyjnej.	Uwzględniona	Zmiana dotychczasowego tytułu działania 1.4.3 z „Rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich” na „Rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich oraz terenów poprzemysłowych”

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
					<p>Obiekty te, często o dużych walorach architektonicznych, zlokalizowane w centrum wielu ośrodków miejskich wymagają działań o charakterze rewitalizacyjnym, których celem byłoby nadanie im nowych funkcji- edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych, mieszkalnych zwiększając tym samym szanse na intensyfikację rozwoju regionalnego. Proponowana zmiana zapisu Strategii Województwa pozwoli na mocniejsze zaakcentowanie problemu rewitalizacji terenów przemysłowych, który wynika ze specyfiki rozwoju urbanistycznego miast Województwa Dolnośląskiego, a poprzez to w pełniejszym zakresie będzie realizowała cel</p>		

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
					strategiczny „Efektywne wykorzystywanie gospodarczego potencjału regionu” Strategii Rozwoju Województwa dolnośląskiego 2030.		
5.	30.05.2018 mail	Tomasz Sołowiej Komitet Sterujący ZIT WrOF Z-ca Przewodniczącego Komitetu Sterującego ZIT WrOF Ul. Bogusławskiego 8,10; 50-031 Wrocław	SRWD str.7	obecny zapis: Cechą odróżniającą Dolny Śląsk od pozostałych regionów Polski jest występowanie w jednej miejscowości kościołów obu wyznań - katolickiego i protestanckiego”... propozycja zmiany: Cechą odróżniającą Dolny Śląsk od większości regionów Polski”...	Uwaga redakcyjna	Uwzględniona	Przeredagowano zapis zgodnie z treścią wniosku.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			SRWD str. 16	„Spadek liczby studentów i absolwentów” autorzy projektu uznali za słabą stronę kapitału społecznego województwa. Taki zapis budzi wątpliwości. Wspomniany spadek jest bowiem w pierwszej kolejności konsekwencją sytuacji demograficznej regionu – radykalny spadek liczby mieszkańców Dolnego Śląska w określonym przedziale w porównaniu z poprzednią dekadą - co musiało skutkować redukcją liczby studentów i absolwentów. Wskazane byłoby zatem wykreślenie tego zapisu. Ponadto, w ocenie kapitału społecznego i infrastruktury społecznej dominuje ujęcie czysto ilościowe, brakuje natomiast ujęcia jakościowego.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	Zapis został usunięty

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			SRWD str.19	W ocenie przedsiębiorczości i innowacyjności na Dolnym Śląsku brakuje ujęcia jakościowego.	Konieczne jest uzupełnienie informacji/przedmiotowe informacje należy uznać za niewystarczające	Nieuwzględniona	Brak obiektywnych danych jakościowych oceniających dane zagadnienie. Ciężko ujednoczyć wnioski z badań jakościowych firm, które byłyby przeprowadzane osobno dla każdej specjalizacji.
			SRWD str.29	Teza o zmniejszaniu się długości eksploatowanych linii kolejowych nie odpowiada rzeczywistości.	Nie jest jasne na jakiej podstawie wysnuto przedstawiony wniosek	Nieuwzględniona	Wniosek został wysnuty na podstawie danych GUS. W Analizowanym okresie 2010-2016 nastąpił spadek długości eksploatowanych linii kolejowych.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			SRWD str.30	<p>Postrzeganie procesów metropolizacyjnych jako jedynej przyczyny narastania różnic rozwojowych między Wrocławiem a Jelenią Górą zdecydowanie nie odpowiada rzeczywistości. Taki monokazuizm prowadzi do fałszywych diagnoz i w konsekwencji do wyboru niewłaściwych instrumentów interwencji publicznej.</p> <p>Teza o wysokim poziomie zubożenia mieszkańców subregionu jeleniogórskiego jest absurdalna. Wszelkie dostępne badania (w tym Eurostatu) pokazują, że w całej Polsce w ostatniej dekadzie nastąpiło ograniczenie ubóstwa. Niewątpliwie natomiast można mówić o względnym ubóstwie mieszkańców subregionu w porównaniu z</p>	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona Uwzględniona	Zapis został usunięty

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>obszarem Zagłębia Miedziowego czy też Wrocławiem. Prawidłowy zapis powinien być następujący: „relatywnie wysoka proporcja mieszkańców subregionu żyjąca w ubóstwie”.</p> <p>Wskazana jest korekta zapisu o zdekapitalizowanej sieci dróg i linii kolejowych zarówno w odniesieniu do subregionu jeleniogórskiego jak i głogowsko-legnickiego - remont najważniejszej dla subregionu jeleniogórskiego linii kolejowej łączącej Jelenią Górę z Wrocławiem jest na ukończeniu, a budowa drogi ekspresowej S3 w trakcie; jeszcze większe zastrzeżenia budzi teza o dekapitalizacji dróg i połączeń kolejowych w przypadku subregionu głogowsko-legnickiego.</p>		Uwzględniona	Zapis został zmieniony: „Zdekapitalizowana i niekompletna sieć dróg i połączeń kolejowych”

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Właściwy byłby zatem następujący zapis: „Dekapitalizacja znacznej części dróg i połączeń kolejowych o znaczeniu lokalnym i regionalnym”.</p> <p>Nie jest prawdą, że w całym subregionie jeleniogórskim tkanka miejska jest zdegradowana. Przypadki miejscowości uzdrowiskowych czy nawet Bolesławca pokazują jak bardzo jest to opinia przesadzona. Również w odniesieniu do subregionu legnicko-głogowskiego teza o degradacji miast jest tylko częściowo prawdziwa, czego dowodem jest sytuacja takich miast, jak Głogów, Polkowice czy też Lubin.</p>		Uwzględniona	Zapis został zmieniony: „zdekapitalizowana na obszarach zdegradowanych”

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			SRWD str.31	Autorzy projektu strategii uznali, za barierę rozwojową w przypadku subregionu wrocławskiego i miasta Wrocławia silną konkurencję ze strony dużych firm, w tym z kapitałem zagranicznym. Taki pogląd budzi zdziwienie - barierą rozwojową jest raczej brak konkurencji. Jest natomiast faktem, że zainstalowanie się na terenie Wrocławia i okolicznych gmin dużych firm, zwłaszcza zagranicznych, utrudnia rozwój start-upów, które odgrywają istotną rolę w procesach innowacyjnych. Duże przedsiębiorstwa oferując atrakcyjne warunki pracy, zniechęcają wiele osób do założenia własnego przedsiębiorstwa, przez co przyczyniają się do zmniejszenia	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	Zapis został usunięty w m.Wrocław i subregionie wałbrzyskim

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>przedsiębiorczości mieszkańców Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego. Reasumując stosowny zapis powinien zostać przeredagowany – w obecnej formie można by interpretować jako zachętę do blokowania dużych inwestycji, zwłaszcza zagranicznych, co zapewne nie było intencją autorów strategii.</p> <p>Za nieuzasadnioną należy uznać ocenę dotyczącą słabego wsparcia działalności gospodarczej na obszarze subregionu wrocławskiego ze strony IOB – aktywność ARAW-u na tym polu przeczy tej tezie.</p> <p>Zapis o utrudnionym procesie naboru pracowników we Wrocławiu związanym z postępującym procesem</p>		Uwzględniona	Zapis został usunięty
						Uwzględniona	Zapis został wprowadzony

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>suburbanizacji wprowadza w błąd - zamieszkanie poza stolicą regionu nie jest barierą w podjęciu pracy we Wrocławiu. Niska podaż siły roboczej we Wrocławiu wynika przede wszystkim ze struktury demograficznej miasta, obniżenie wieku emerytalnego oraz dużej liczby inwestycji stwarzających zapotrzebowanie na nowych pracowników. Prawidłowy zapis powinien zatem brzmieć: „Niedostateczna podaż pracowników na terenie Wrocławia i okolic wynikająca z niekorzystnych zmian w strukturze demograficznej Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego”.</p> <p>Zaskakiwać musi brak niedorozwoju</p>		Uwzględniona	Zapis został wprowadzony

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				aglomeracyjnego transportu publicznego w zestawieniu barier rozwojowych subregionu wrocławskiego i samego Wrocławia, zwłaszcza, że w dalszej części strategii (s. 41) jej autorzy odnotowują ten fakt. Przy obecnych tendencjach w zakresie gospodarowania przestrzenią stolicy Dolnego Śląska i sąsiadujących z nią powiatach oraz rosnącym zatłoczeniem komunikacyjnym niedostateczna jakość oferowanych usług w zakresie transportu publicznego, zwłaszcza szynowego, będzie jednym z najważniejszych czynników obniżających szanse rozwojowe całego Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego. Niedostrzeżenie tego faktu		Nieuwzględniona	Uwaga ma charakter komentarza

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>jest poważna luką w prezentowanej Diagnozie.</p> <p>Przereklamować w odniesieniu do subregionu wrocławskiego i miasta Wrocławia zapis „konflikty przestrzenne i środowiskowe związane z presją inwestycyjną na obszary zalewowe oraz realizacją inwestycji infrastrukturalnych na terenach cennych przyrodniczo lub w ich sąsiedztwie”. Nowa redakcja powinna brzmieć następująco: „konflikty przestrzenne i środowiskowe związane z presją inwestycyjną na obszary niezabudowane, w tym cenne przyrodniczo lub położone w ich sąsiedztwie”. Dotychczasowy zapis pojawia się w odniesieniu do wszystkich subregionów i</p>			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				stwarza wrażenie zastosowania klasycznego mechanizmu „kopiuj, wklej” niezależnie od rzeczywistych uwarunkowań.			
			UWAGI DO SCENARIUSZY ROZWOJU	Sam wybór nazw scenariuszy jest niewłaściwy. W tego typu opracowaniach jak strategii rozwoju jakiegoś obszaru opracowuje się zazwyczaj 3 scenariusze: optymistyczny, pesymistyczny i neutralny. Za najbardziej prawdopodobny uznaje się najczęściej ten ostatni. Tymczasem przyjęte w dokumencie nazwy scenariuszy „Dynamiczna równomierność”, „Metropolitalna wyspa” i „Niespójna mozaika” nie mają neutralnego wydźwięku, lecz sugerują wybór pierwszego, albowiem pozostałe dwie wywołują negatywne skojarzenia.		Uwaga nieuwzględniona	Nazwy poszczególnych scenariuszy wyrażają istotę rozważanych, alternatywnych ścieżek rozwoju regionu. Każdy z nich zawiera w sobie elementy o wydźwięku optymistycznym, pesymistycznym i neutralnym zależnie od segmentów terytorialnego potencjału oraz przestrzennego ich rozmieszczenia w regionie dolnośląskim.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				Priorytetem w ujęciu autorów dokumentu nie jest interes regionu jako całości – np. na wzmocnienie pozycji Dolnego Śląska względem sąsiadujących z nim i konkurujących regionów czeskich, Saksonii i Wielkopolski (województwa Lubuskie i Opolskie mają generalnie bardzo ograniczony potencjał) – a wyrównywanie różnic między poszczególnymi subregionami składającymi się na województwo, przy czym artykułują przede wszystkim problemy południowej i południowo-zachodniej części województwa, a pomijają niekorzystną sytuację niektórych obszarów na północy województwa (powiaty górowski i wołowski		Uwaga nieuwzględniona	Istotą regionalnej polityki spójności jest wyrównywanie rozwojowych szans poszczególnych części regionu oraz eliminowanie rozwojowych dysproporcji. Stąd też wykorzystując wnioski z diagnozy prospektywnej w strategii i jej scenariuszach wyraźnie ujęto te zagadnienia. W żadnej mierze nie pominięto słabiej rozwijających się obszarów położonych w północnej części województwa. Dostrzeżenie wewnątrzregionalnych

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				oraz wschodnia część powiatu oleśnickiego). Takie podejście nie wydaje się właściwe. Autorzy projektu strategii zdają się nie zauważać, że w żadnym kraju wchodzącym w skład UE nie udało się doprowadzić do istotnej redukcji różnic międzyregionalnych i wewnątrz regionalnych. Przykładem braku sukcesów na tym polu są mimo ogromnej alokacji środków południowe Włochy i Andalusja w Hiszpanii, a także wschodnie landy Niemiec z wyjątkiem Saksonii. Strategia Dolnego Śląska powinna uwzględniać zarówno uzasadnione oczekiwania zahamowania narastania różnic wewnątrz regionalnych jak i konieczność wzmocnienia pozycji Dolnego Śląska we			dysproporcji rozwojowych nie osłabia jednak ostrości spojrzenia na region jako całość. Zauważyć przy tym należy, że alokacja środków finansowych na poziomie unijnym i krajowym dokonywana jest w oparciu o kryteria terytorialnej zamożności i biedy. Sugeruje to zatem uwzględnienie tegoż kryterium w zdecydowanie większym stopniu również na poziomie regionu dolnośląskiego. Strategia nie jest ukierunkowana na

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>współzawodnictwie międzyregionalnym. Tego drugiego celu nie uda się osiągnąć poprzez osłabianie metropolitalnej pozycji Wrocławia.</p> <p>Autorzy strategii nie dostrzegają, że proponowane przez nich rozwiązania są przynajmniej częściowo sprzeczne z niektórymi kierunkami polityki państwa polskiego wytyczanymi przez Rząd RP, dotyczy to w szczególności obszaru nauki i szkolnictwa wyższego, ale nie tylko. I tak na str. 32, można przeczytać, że „rozwojowym wzmocnieniem marginalizowanych części regionu (głównie podregionu sudeckiego) będzie również wzrost jakości usług publicznych oraz regionalna sieć dróg publicznych i sieć</p>		Uwaga nieuwzględniona	<p>osłabienie metropolitalnej roli Wrocławia. Rolę tę wyraźnie podkreślono nawet w wizji rozwoju województwa dolnośląskiego do roku 2030.</p> <p>Nie można zgodzić się z uwagami o przyczynach marginalizacji niektórych obszarów regionu. Marginalizacja części regionu dolnośląskiego nie jest wynikiem negatywnego, celowego działania jakiegoś sprawczego</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>kolejowa czy też sieć subregionalnych ośrodków badawczo – rozwojowych”.</p> <p>Zastrzeżenia budzi już sama fraza „marginalizowanych części regionu”. Wynika z niej, że istnieje jakiś podmiot sprawczy, który uporczywie prowadzi politykę marginalizacji części województwa i co gorsza nadal to czyni. Z planów rządowych nie wynika, aby istniały jakiegokolwiek plany inwestycji kolejowych z wyjątkiem remontów już istniejących szlaków oraz bardzo odległej w czasie budowy linii wielkich prędkości z Wrocławia do Pragi. Nic nie pozwala przypuszczać, że samorząd województwa będzie mógł w najbliższej dekadzie zainwestować poważniejsze</p>		Uwaga nieuwzględniona	<p>podmiotu, lecz jest rezultatem samoczynnych procesów związanych z terytorialnym oddziaływaniem potencjałów i ich grawitacją (wzajemnym przyciąganiem). W tym kontekście większe, silniejsze ośrodki dysponują relatywnie większą się przyciągania aniżeli ośrodki mniejsze i słabsze.</p> <p>Uwagi odnośnie modernizacji sieci kolejowej w regionie oraz sieci subregionalnych ośrodków badawczo-rozwojowych mają</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				środki w modernizację infrastruktury kolejowej ze względu na poważne zmniejszenie dotacji z funduszy europejskich. Jaki miałby zatem być w perspektywie do roku 2030 (taki jest horyzont strategii) kształt sieci kolejowej w południowej części województwa? Podobne pytanie przychodzi na myśl w odniesieniu do przyszłej sieci subregionalnych ośrodków badawczo-rozwojowych. W obszarze nauki największym problemem Polski nie jest deficyt subregionalnych ośrodków, lecz generalnie niska pozycja nawet najsilniejszych polskich instytucji naukowo-badawczych w Europie i w świecie. Poziom wykorzystania przez nasz kraj			dyskusyjny charakter. Niemniej jednak – nie ulega wątpliwości, że uwzględnienie tych zagadnień w scenariuszu „Dynamiczna równomierność” jest uzasadniona i społecznie oczekiwana przez subregionalne społeczności

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>środków europejskich na naukę jest dramatycznie niski i jest prawdopodobne, że w obecnej perspektywie (do 2020 r.) będziemy w obszarze nauki płatnikami netto. W interesie Polski jest zatem wzmacnianie tych ośrodków naukowych, które mają szanse na rzeczywisty rozwój, a nie kolejną fazą rozpraszania środków, które nie generują żadnego postępu. Do takiego wniosku doszło Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przygotowując pakiet ustaw, zaakceptowany niedawno przez Rząd RP i przesłany do Sejmu. Autorzy strategii tego faktu kompletnie nie dostrzegają.</p> <p>Z przedstawionej w pierwszej części strategii diagnozy wynika, że słabością</p>			<p>W kształtowaniu subregionalnych ośrodków naukowo-badawczych istotne będzie - sugerowane w uwagach – efektywne łączeniu potencjału</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>odniesieniu do potencjału demograficznego pojawia się zapis o powstrzymaniu szybkiej depopulacji peryferyjnych obszarów regionu. Jest to typowe „wishfull thinking”. Masowa interwencja rządowa z udziałem środków europejskich w 5 województwach Polski wschodniej, prowadzona od 2007r., nie powstrzymała depopulacji tej części kraju. Jaka zatem prowadzona z użyciem znacznie skromniejszych środków interwencja władz regionalnych miałaby doprowadzić do bardziej pozytywnych efektów?</p> <p>2. W scenariuszu „Metropolitalnej wyspy” w odniesieniu do potencjału demograficznego nie</p>		Uwaga nieuwzględniona	<p>przyjęto w tym scenariuszu.</p> <p>2. W scenariuszu „Metropolitalna wyspa” uwzględniono problem postępującego starzenia się wrocławskiej społeczności. Wprowadzono zapis „różnicowanie przestrzenne rozwoju demograficznego; rozwój wrocławskiego obszaru metropolitalnego;</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>odnotowano faktu szybkiego starzenia się ludności Wrocławia w perspektywie 2030 r. Nie zwrócono uwagi także na różnice w procesach demograficznych między samym Wrocławiem a resztą Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego.</p> <p>3. W scenariuszu „Metropolitalnej wyspy” w odniesieniu do potencjału gospodarczego kompletnie niezrozumiałe jest stwierdzenie, że dominacja gospodarcza Wrocławia będzie prowadzić do stagnacji (upadku) obszarów peryferyjnych. Nie można w</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona</p>	<p>starzenie się wrocławskiej społeczności”.</p> <p>3. W scenariuszu tym nie znajduje się sugerowane stwierdzenie. Wskazuje się natomiast, że z jednej strony notowana będzie wysoka atrakcyjność inwestycyjna i gospodarcza dominacja Wrocławia i jego otoczenia; a z drugiej stagnacja (upadek) obszarów peryferyjnych.</p> <p>Uwagi 4 i 5 mają dyskusyjny charakter. Poruszane kwestie zupełnie odmiennie postrzegane są z</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>tym kontekście uniknąć pytania o przesłanki, jakie skłoniły autorów strategii do wyciągnięcia takiej konkluzji.</p> <p>4. W odniesieniu do dostępności komunikacyjnej sygnalizowane są jedynie problemy obszarów peryferyjnych, w żadnym ze scenariuszy nie pojawia się natomiast zapis dotyczący konieczności rozwoju transportu publicznego na obszarze metropolitalnym Wrocławia.</p> <p>5. Nie wiadomo, na czym miałyby polegać degradacja ośrodków peryferyjnych w odniesieniu do potencjału instytucjonalnego w scenariuszu „Metropolitalnej wyspy”.</p>		Uwaga nieuwzględniona	<p>pozycji wrocławskiego obszaru metropolitalnego i z pozycji peryferyjnych obszarów regionu.</p> <p>Scenariusz „Dynamiczna równomierność” opiera się na realistycznych podstawach, społecznych oczekiwaniach i wynikach analizy strategicznej w ujęciu terytorialnym.</p> <p>Co do zgłaszanych zastrzeżeń, wyjaśnienia przedstawiono wyżej wskazując na brak sprawczej roli</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>6. Uwagi o charakterze generalnym:</p> <p>Scenariusz „Dynamicznej równomierności” opiera się w znacznym stopniu na nierealistycznych przesłankach. Nie uwzględnia on ograniczonych możliwości samorządu województwa w zakresie wspierania działań rozwojowych po 2020 r.</p> <p>Zasadnicze zastrzeżenia musi budzić teza, że szybki rozwój Wrocławia i sąsiednich gmin musi prowadzić do marginalizacji pozostałych obszarów województwa. Dotyczy to przede wszystkim sfery gospodarczej. W żadnym ze scenariuszy nie uwzględnia się negatywnych dla regionu skutków osłabienia pozycji Wrocławia, np. z powodu ostrych konfliktów politycznych po</p>			<p>Wrocławia w procesach marginalizacji innych obszarów regionu dolnośląskiego.</p> <p>Scenariusze „Metropolitalna wyspa” i „Niespójna mozaika” wyraźnie różnią się kierunkami zmian poszczególnych segmentów terytorialnego potencjału.</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				okresie długotrwałej stabilizacji. W wielu punktach scenariusz „Metropolitalnej wyspy” jest bardzo podobny do scenariusza „Niespójnej mozaiki”, co rodzi wątpliwości, czy usprawnione jest wyróżnianie 3 scenariuszy			
			UWAGI DO WIZJI, MISJI I CELU NADRZĘDNEGO	Proponowane zapisy nie zawierają żadnych odniesień do specyfiki Dolnego Śląska. Mogą pojawić się w strategii każdego polskiego, a nawet europejskiego regionu.	Uwaga redakcyjna	Nieuwzględniona	Uwaga redakcyjna – bez konkretnej propozycji zmiany zapisów SRWD 2030
			UWAGI DO KONKRETYZACJI CELÓW STRATEGICZNYCH	W celu operacyjnym 2.3 (Rozwój i doskonalenie usług publicznych) działanie 2.3.6 powinno otrzymać brzmienie: „Podejmowanie działań służących poprawie jakości usług publicznego transportu zbiorowego, zwłaszcza szynowego, w		Nieuwzględniona	Zapis proponowanej zmiany zawiera się w obecnym kierunku działań 2.3.6

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>szczegółności na obszarach funkcjonalnych największych miast regionu”.</p> <p>W celu operacyjnym 3.3 (Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy) działanie 3.3.1 powinno otrzymać brzmienie: „Kształtowanie i rozwój usług edukacyjnych i społecznych ukierunkowanych na wzmocnienie rynków pracy szczególnie na obszarach charakteryzujących się wysokim bezrobociem i niską stopą aktywności ekonomicznej ludności”.</p> <p>W celu operacyjnym 3.5 (Regionalna polityka wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami) działanie 3.5.1 powinno otrzymać brzmienie: „Wspieranie sytemu</p>		<p>Nieuwzględniona.</p> <p>Nieuwzględniona</p>	<p>Zaproponowana zmiana jest zbyt szczegółowa. SRWD 2030 ma charakter ogólny. Do ujęcia w dedykowanym programie rozwoju</p> <p>Zapis proponowanej zmiany zawiera się w obecnym kierunku działań 3.5.1</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>aktywizacji, w tym ekonomicznej i społecznej, osób starszych”.</p> <p>W celu operacyjnym 4.1 (Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska) działanie 4.1.1 powinno otrzymać brzmienie: „Działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji, szczególnie w uzdrowiskach oraz na obszarze Wrocławia i Jeleniej Góry”.</p> <p>W celu operacyjnym 5.1 (Rozwój regionalnej sieci transportowej) działanie 5.1.3 powinno otrzymać brzmienie: „Budowa i rozwój systemów kolei aglomeracyjnej w obrębie obszarów funkcjonalnych miast o znaczeniu regionalnym i subregionalnym”.</p>		<p>Nieuwzględniona</p> <p>Uwzględniona</p> <p>Uwzględniona</p>	<p>Proponowany zapis zawiera się w obecnym celu i kierunkach działań, ponadto doprecyzowanie postulowanego zapisu w uchwale antysmogowej</p> <p>Zapis został zmieniony</p> <p>Zapis został zmieniony</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				W celu operacyjnym 5.2 (Wzrost dostępności regionalnej infrastruktury informacyjnej o wysokich standardach funkcjonalno-użytkowych) działanie 5.2.1 powinno otrzymać brzmienie: „Rozbudowa Dolnośląskiej Sieci Szkieletowej ukierunkowanej na zapewnienie dostępności Internetu w każdym gospodarstwie domowym”.			
			str.41	W części dokumentu poświęconej terytorialnego wymiarowi polityki rozwoju słusznie stwierdzono (s. 41), że barierą rozwojową ośrodka wojewódzkiego jest ograniczona dostępność transportowa wewnątrz jego obszaru funkcjonalnego i niedostosowana do potrzeb organizacja transportu publicznego. Ta konstatacja	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Zapisy zawierają się w kierunkach wsparcia.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				nie skutkuje jednak zapisami w innych częściach strategii, które były propozycją zmiany tej sytuacji.			
			str.46	Zdecydowanie negatywnie należy ocenić nieobjęcie Wrocławskiego Obszaru funkcjonalnego priorytetem 5.1 (Rozwój regionalnej sieci transportowej) w macierzy kierunków interwencji (s. 46.), gdy jest to prawdopodobnie najpoważniejsza bariera w rozwoju tej części województwa.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	W macierzy kierunków dla WrOF priorytetowi 5.1 zostanie przypisana ranga (8)
			str.26	Aby skutecznie reagować na występujące na obszarze województwa dolnośląskiego problemy, trzeba przeanalizować ich przyczyny. Tymczasem		Nieuwzględniona	Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w innych dokumentach.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				autorzy Strategii, skupili się jedynie na przedstawieniu suchych faktów, występującego stanu (np. pkt. 1.5 Infrastruktura Techniczna- tendencje dot. OZE, występujące dysproporcje w dostępie do sieci gazowej w miastach i na obszarach wiejskich), nie pokusili się jednak o przedstawienie pełnej diagnozy w relacji: problem - przyczyna problemu. Jedynie pogłębiona analiza występującego stanu, rysuje perspektywy właściwie zaplanowanych działań – realizowania adekwatnych działań, przygotowania scenariuszy rozwoju regionów.		Nieuwzględniona	Spadek zużycia wody na 1 mieszkańca rozumiany jest tutaj jako pozytywny trend proekologiczny.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>pkt. 1.5 Infrastruktura Techniczna.</p> <p>W analizie mocnych stron wskazano: „spadek zużycia wody na 1 mieszkańca”. W pierwszym odczuciu, przedstawione zjawisko można traktować jako pozytywny aspekt zachowania człowieka. Niemniej jednak, może być również spowodowany bardzo negatywnymi czynnikami, pauperyzacją społeczeństwa, odpływem ludności z terenu dolnego śląska. Zatem, suche dane, czy stwierdzenia nie wnoszą wiele do diagnozy.</p> <p>pkt. 1.6 System komunikacji i dostępność transportowa w części pn. MOCNE STRONY- wskazano „nowoczesny tabor kolejowy, wysoki standard</p>		Nieuwzględniona	Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w innych dokumentach.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				kolejowych przewozów...” Jest to oczywiście stan pożądaný, ale czy w obecnej chwili tak już jest???			
			str.31	1.8. Potencjały i bariery rozwojowe w układzie subregionów. W części dotyczącej podregionu wrocławskiego wskazano na istniejące porozumienie ZIT we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym. Porozumienie dotyczy również Gminy/Miasta Wrocław, jednak w tabeli w części „Podregion m. Wrocław”, nie przedstawiono stosownej informacji.	Uwaga redakcyjna	Uwzględniona	Dodano odpowiedni zapis

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			UWAGI O CHARAKTERZE OGÓLNYM	<p>Z perspektywy ZIT WrOF w dokumencie można zaobserwować niespójności dotyczące kierunków rozwoju regionu i zbyt mały nacisk położony na dalszy rozwój współpracy w ramach zawartych porozumień ZIT. Mechanizm ZIT jest nowym narzędziem wspierania rozwoju regionalnego w obecnej perspektywie finansowej 2014-2020 . W przypadku ZIT WrOF porozumienie to tworzy Gmina Wrocław oraz 14 gmin sąsiadujących. Jest to swoista platforma współpracy oraz wymiany doświadczeń, która pozwala realizować wspólne cele, zdobywać środki na ich realizację niwelując tym</p>		Częściowo uwzględniona	<p>Nie zgłoszono propozycji zmian w treści dokumentu</p> <p>Uwaga w formie komentarza</p> <p>Odpowiednie zapisy znajdują się w projekcie SRWD 2030</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>samym zdiagnozowane problemy.</p> <p>Z jednej strony w części 1. dokumentu - Diagnoza perspektywna, jako mocne strony i potencjały rozwojowe wskazuje się zawiązanie porozumień ZIT oraz rozwój silnego ośrodka metropolitalnego jakim jest Wrocław. Z drugiej strony w części pn. Scenariusze rozwoju regionu mówi się o marginalizacji terenów znajdujących się poza obszarem metropolii i zbytnej koncentracji na rozwoju Wrocławia oraz większych ośrodków miejskich. Z kolei w następnej części pn. Terytorialny wymiar polityki rozwoju, pkt. 4.3 Macierz kierunków interwencji jednym z</p>			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				priorytetów jest wzmocnienie rozwoju regionalnych oraz subregionalnych ośrodków miejskich, co znów wskazuje na koncentrację działań wokół większych ośrodków miejskich. W miejscu tym wskazuje się nawet wprost barierę rozwojową ośrodka wojewódzkiego jaką stanowi ograniczona dostępność transportowa wewnątrz jego obszaru funkcjonalnego, problem ekspansji na obszary niezabudowane, realizacji strategii niskoemisyjnych i adaptacji do zmian klimatu czy organizacji transportu zbiorowego. Natomiast w macierzy kierunków interwencji brak jest odniesienia do wszystkich wskazanych wyżej problemów.			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				Zgodnie z rekomendacją Europejskiego Komitetu Regionów priorytetem jest podejście lokalne ukierunkowane na konkretny obszar (tzw. place-based approach). Można się pokusić o stwierdzenie, że w dokumencie powinno się położyć większy nacisk na korzystanie z bagażu doświadczeń mechanizmu ZIT, który w części diagnostycznej jest wielokrotnie wskazywany jako mocna strona. Nie znalazło to bezpośredniego odzwierciedlenia w dalszej części dokumentu, mimo, że mówi się m.in. zasadzie podejścia zintegrowanego i zróżnicowanego terytorialnie (tj. np. partnerstwie z władzami lokalnymi - czego ZIT jest przykładem - nie tylko			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>na terenie Wrocławia ale również Jeleniej Góry oraz Wałbrzycha).</p> <p>Nie ulega wątpliwości, że dysproporcje w rozwoju Dolnego Śląska są widocznie, niemniej jednak dążąc do rozwoju Województwa należy skupić się nie tylko na obszarach, które wymagają troski ze względu na występujące zapóźnienia, ale także na wykorzystaniu jego potencjałów.</p> <p>W strategii przedstawiono 3 scenariusze, w tym jeden z nich „Dynamiczna równomierność”, został przedstawiony jako najkorzystniejszy dla Dolnego Śląska. Przedmiotowy scenariusz zakłada ukierunkowanie na wyraźne wieloaspektowe zmniejszenie wewnątrz</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>regionalnych różnic, co zapewne jest korzystne dla całego województwa. Jednak pożądany stan będzie możliwy do osiągnięcia pod warunkiem, iż każdy z podregionów będzie miał możliwość racjonalnego zaspokojenia swoich potrzeb. Natomiast wspomniany scenariusz, zakłada odpowiednie wsparcie ukierunkowane terytorialnie i zakłada priorytetową dystrybucję środków finansowych, głównie do regionu sudeckiego. Takie zaś podejście, przeczy „równomierności”, i może stawiać pozostałe obszary w niekorzystnej sytuacji. Jest również niezgodne założeniami strategii „wieloaspektowej (społeczno, gospodarczej,</p>			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>przestrzennej) integracji, partycypacyjnego zarządzania regionem.</p> <p>Aby skutecznie reagować na występujące na obszarze województwa dolnośląskiego problemy, trzeba przeanalizować ich przyczyny. Tymczasem autorzy Strategii, skupili się jedynie na przedstawieniu suchych faktów, występującego stanu (np. pkt. 1.5 Infrastruktura Techniczna- tendencje dot. OZE, występujące dysproporcje w dostępie do sieci gazowej w miastach i na obszarach wiejskich), nie pokusili się jednak o przedstawienie pełnej diagnozy w relacji: problem - przyczyna problemu. Jedynie pogłębiona analiza występującego stanu, rysuje</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>perspektywy właściwie zaplanowanych działań – realizowania adekwatnych działań, przygotowania scenariuszy rozwoju regionów.</p> <p>Warto zauważyć, że dla każdego subregionu na obecnym etapie, potrzeby mogą być tożsame, mogą być również odmienne, różna może być ich skala</p>			
6.	30.05.2018 mail	Tomasz Stefanicki Rada ZIT WrOF Przewodniczący Rady ZIT WrOF Ul. Komuny Paryskiej 39-41, 50-451 Wrocław		Uwagi o treści identycznej z uwagami nr 5	Jw.		

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
7.	30.05.2018 mail	Andrzej Kosiór Urząd Miejski Wałbrzych Kierownik Biura Zarządzania Strategicznego 58-300 Wałbrzych, ul. Kopernika 2	SRWD/2/30	obecny zapis: Wyraźne zmniejszenie wewnątrzregionalnych różnic w poziomie rozwoju i konkurencyjności propozycja zmiany: Uzupełnić zapis o działania prowadzące do zmniejszenia tych różnic, szczególnie w sytuacji likwidacji specjalnych stref ekonomicznych.	Aby życzeniowy i enigmatyczny scenariusz „dynamiczna równomierność” był bardziej prawdopodobny od dwóch pozostałych scenariuszy.	Uwaga nieuwzględniona	Obecny zapis nie budzi wątpliwości.
			SRWD/2/30	obecny zapis: Rewitalizacja bazy ekonomicznej marginalizowanych miast i powiatów” propozycja zmiany: Uzupełnić zapis o opis na czym będzie polegać ta rewitalizacja, jakie subregionalne inteligentne specjalizacje są przewidziane	Aby życzeniowy i enigmatyczny scenariusz „dynamiczna równomierność” był bardziej prawdopodobny od dwóch pozostałych scenariuszy.	Uwaga nieuwzględniona	Obecny zapis nie budzi wątpliwości. Zakres subregionalnych inteligentnych specjalizacji zostanie określony w fazie tworzenia planu wykonawczego Strategii.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				dla południa województwa. Ramy Strategiczne na rzecz inteligentnych specjalizacji Dolnego Śląska z 2015 nic na ten temat nie mówią.			
			SRWD/4.3/44	obecny zapis: Macierz kierunków interwencji propozycja zmiany: Uzupełnić o dopisanie dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego celów 1.2, 4.2 i 4.4 oraz odpowiednio skali ich istotności 3, 5, 6 . Dotychczasowe cele otrzymują skalę istotności: 1.1- 2 , 1.4 - 4 , 2.3- 7 , 5.1- 1 , 5.3- 8 .	Jeśli PKB subregionu wałbrzyskiego ma rosnać co najmniej w takim tempie jak w subregionach wrocławskich to obszar ten musi być co najmniej tak samo atrakcyjny dla inwestorów jak północ województwa. Nie da się tego osiągnąć bez celów 1.2, 4.2 i 4.4, zwłaszcza w sytuacji likwidacji specjalnych stref ekonomicznych.	Uwzględniony	Zapis zostanie skorygowany wg sugestii autorów uwagi
			SRWD/5/46	obecny zapis: Fundusze partycypacyjne	Aby życzeniowy scenariusz „dynamiczna równomierność” był bardziej	Uwaga nieuwzględniona.	Obecny zapis nie budzi wątpliwości. W opisie scenariusza

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				propozycja zmiany: Uzupełnić zapis o odpowiedź na zgłaszane postulaty aby w ramach tych funduszy powstał fundusz wsparcia 14 miast średnich tracących funkcje społ.-gosp., fundusz rozwoju małych miast oraz fundusz modernizacji dróg gminnych i powiatowych. Czy gminy i powiaty z zapóźnionego południa województwa będą mogły liczyć na jakieś preferencje.	prawdopodobny od pozostałych ,należy go doprecyzować.		„Dynamiczna równomierność” wyraźnie wskazano, że „wykorzystane zostaną efektywnie instrumenty samorządowego interwencjonizmu, w tym zwłaszcza odpowiednio ukierunkowana terytorialnie i priorytetowo dystrybucja środków finansowych (budżetu województwa i unijnych).” Kwestie szczegółowych regulacji i procedurę obejmującą koordynację procesu planowania strategicznego na poziomie

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
							województwa określi Plan wykonawczy, który zostanie przygotowany po zatwierdzeniu SRWD 2030.
			SRWD/4/38	obecny zapis: Obszary Strategicznej Interwencji propozycja zmiany: Uzupełnić rozdział o opis dobrze funkcjonujących w województwie ZIT-ach subregionalnych. W podsumowaniu zaakcentować, zgodnie z postulatami Komisji Europejskiej, zwiększenie roli instrumentów terytorialnych w rozwoju naszego województwa, łącznie z propozycją powstania kolejnych ZIT-ów	Aby życzeniowy scenariusz „dynamiczna równomierność” był realny muszą być uruchomione skuteczne instrumenty terytorialne równoważące rozwój północy i południa województwa. Komisja Europejska w swoich ostatnich kilku raportach opisuje ZIT-y subregionalne jako przykład dobrej praktyki w równoważeniu rozwoju regionów.	Uwaga uwzględniona	Rozdział uzupełniony o informacje w zakresie zintegrowanego podejścia terytorialnego.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>subregionalnych. Zdawkową odpowiedź, że ZITy nie przynoszą oczekiwanych efektów rozwojowych uznają za przejęzyczenie.</p> <p>Proszę o deklarację, że alokacja funduszy na ZIT-y będzie dokonywana według obiektywnych algorytmów, np. berlińskiego</p>			
			SRWD/4.1/40	<p>obecny zapis:</p> <p>Wyzwania rozwojowe obszarów wiejskich</p> <p>propozycja zmiany:</p> <p>Uzupełnić rozdział o Wyzwania rozwojowe obszarów górskich, zakończonych postulatem utworzenia w nowej perspektywie finansowej po 2020 r. krajowego Programu Rozwoju Obszarów Górskich, który z racji bardzo</p>	Dolny Śląsk, jako region w którym PKB per capita przekracza 75% średniej może liczyć na skromne fundusze strukturalne na rzecz RPO WD na lata 2021-2027. Nowa Strategia Rozwoju Województwa musi ustosunkować się do tej trudnej sytuacji, proponując alternatywne sposoby rozwoju przynajmniej zapóźnionych części województwa. Mazowsze przedstawiło Rządowi RP	Częściowo uwzględniona	W ramach rozdziału dodano zapis dot. postulatu utworzenia w programie rozwoju obszarów górskich

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				skromnego RPO WD po 2020 r. mógłby stać się jednym z głównych narzędzi rozwoju obszaru Sudetów. Postulat jak najbardziej zasadny w kontekście ogłoszonych przez Komisję Europejską planów redukcji funduszy rozwoju obszarów wiejskich dla Polski w latach 2021-2027 o 26,6 procent.	postulat aby ich biedniejsze subregiony po 2020 przypisać do Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. Górny Śląsk już próbuje wpisać się w duże programy horyzontalne zarządzane z Brukseli.		
			SRWD/1.6/26	Mapka 31 dostępności czasowej poszczególnych części województwa propozycja zmiany: Jeśli ta mapka zamieszczona jest w części diagnostycznej to powinna pokazywać aktualną dostępność czasową, a więc bez planowanej drogi ekspresowej S3, która zwłaszcza na odcinku Bolków – Lubawka powstanie		Nieuwzględniona	Na wskazanej mapie pokazano symulację dostępności czasowej do istniejących, realizowanych lub projektowanych dróg ekspresowych i autostrad.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				prawdopodobnie dopiero za 7 lat.			
			SRWD/4.2/43	obecny zapis: Rozwój gospodarczy propozycja zmiany: Uzupełnić ten podrozdział o opis poważnych zagrożeń (z wykluczeniem inwestycyjnym obszarów peryferyjnych włącznie) wynikających z przyjętej 10 maja br ustawy o wspieraniu nowych inwestycji a zwłaszcza ogłoszonego do tej ustawy rozporządzenia wykonawczego.	Z tych nowych aktów prawnych wynika, że dla Wałbrzycha oraz powiatów świdnickiego i kamiennogórskiego minimalna wartość inwestycji uprawniająca do wsparcia publicznego to 60 mln zł. Taki sam limit mają 3 powiaty opolskie, które będą w gestii spółki zarządzającej dotychczasową WSSE. W związku z tym, że te powiaty opolskie leżą przy autostradzie A4 i mają wyższy poziom dopuszczalnej pomocy publicznej potencjalni inwestorzy z pewnością nie wybiorą	Uwzględniona	Zapisy dot. zagrożeń wynikających z wykluczenia inwestycyjnego dodano w analizie SWOT.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
					terenów w obrębie Aglomeracji Wałbrzyskiej. Pomijam już to, że są kolejne 2 powiaty opolskie z limitem inwestycji 40 mln zł.		
8.	30.05.2018 mail	prof. Bożena Ryszawska Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu Ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław		uwagi ogólne: Ta strategia pasuje do każdego z poprzednich okresów rozwoju. Brak diagnozy najważniejszych trendów transformacyjnych, które już dokonały się na Dolnym Śląsku. Strategii brakuje dynamizmu i dobrego hasła - celu) (HARMONIJNY ROZWÓJ REGIONU I WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DOLNOŚLĄSKIEJ SPOŁECZNOŚCI ??????)	uzasadnienie i rozwinięcie uwag znajduje się w załączonym formularzu zgłaszania uwag	Nieuwzględniona	W opinii Grupy roboczej zapisy SRWD 2030 są zgodne z politykami Unii Europejskiej, ponadto stosowne zapisy znajdują się w projekcie SRWD 2030

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Nie wiadomo co ma być głównym czynnikiem (driverem) rozwoju?</p> <p>Harmonijny czyli jaki?</p> <p>Wysoka jakość życia, co to?</p> <p>Propozycja spotkania, jeśli byłyby potrzebne dodatkowe rozmowy i konsultacje.</p>			
				<p>Problemy rozwojowe Dolnego Śląska łączą się pod hasłem zielonego, niskoemisyjnego, zasoboszczędnego rozwoju, tworzącego warunki do zdrowego, bezpiecznego życia wysokiej jakości życia.</p> <p>Jest to zgodne z wyzwaniem UE i priorytetami finansowania unijnego. Są to główne czynniki rozwoju regionalnego i rozwoju przedsiębiorczości w regionach Europy i wielka</p>	<p>uzasadnienie i rozwinięcie uwag znajduje się w załączonym formularzu zgłaszania uwag</p>		

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				szansa dla miast i gmin Dolnego Śląska. Realizacja tego celu wspiera i rozwiązuje wiele wyzwań stojących przed regionem			
				<p>W nowej perspektywie 2021-2027 będzie o 25% więcej pieniędzy na transformację energetyczną i gospodarkę niskoemisyjną i okrężną. Czy wiemy jakie są inne priorytety finansowania?</p> <p>Do diagnozy sytuacji na Dolnym Śląsku dołączyć należy analizę efektów Planów Gospodarki Niskoemisyjnej wymaganych do korzystania z funduszy unijnych. Każdy z PGN zawiera znakomita diagnozę trendów europejskich i priorytetów.</p>	uzasadnienie i rozwinięcie uwag znajduje się w załączonym formularzu zgłaszania uwag		

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>DZIĘKI INWESTYCJOM I DZIAŁANIOM DOKONANYM W MIASTACH I GMINACH W LATACH 2014-2020 REGION DOLNEGO ŚLĄSKA PRZECHODZI WIELKĄ ZIELONĄ TRANSFORMACJĘ.</p> <p>Gminy i miasta w 2020 roku będą w zupełnie innym miejscu i nadal ich rozwój będzie szedł w tym kierunku , bo Unia Europejska zamierza jeszcze wzmocnić te priorytety.</p> <p>Gdzie to jest w strategii Dolnego Śląska???????</p>	uzasadnienie i rozwinięcie uwag znajduje się w załączonym formularzu zgłaszania uwag	Nieuwzględniona	W SRWD 2030 znajdują się zapisy dot. Zielonej transformacji.
				refleksje na temat transformacji zachodzącej w Polsce i w Europie w kontekście odpowiedzialnej niskoemisyjnej gospodarki	uzasadnienie i rozwinięcie uwag znajduje się w załączonym formularzu zgłaszania uwag		

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			str.2	<p>obecny zapis:</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju</p> <p>propozycja dodania:</p> <p>Oprócz Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju powinno być odniesienie do priorytetów Unii , bo potem finansowanie będzie poprzez „montaż krajowych i unijnych źródeł”</p>	<p>Priorytety Unii Europejskiej:</p> <ul style="list-style-type: none">• rozwój cyfrowy , technologie, innowacje• gospodarka niskoemisyjna i efektywna energetycznie, zmiany klimatu, gospodarka obiegu zamkniętego, energia odnawialna• równość szans, równość społeczna, przeciwdziałanie dyskryminacji, partnerstwo, współtworzenie	Nieuwzględniona	W opinii Grupy roboczej zapisy SRWD 2030 są zgodne z politykami Unii Europejskiej.
			str.24	<p>obecny zapis:</p> <p>w 2015 roku województwo dolnośląskie osiągało, wśród regionów UE, jeden z najniższych poziomów produkcji energii elektrycznej z OZE.</p>		Nieuwzględniona	Brak propozycji zmiany zapisu

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			str.25	obecny zapis: Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ). Przejście na GOZ zwiększy konkurencyjność regionalnych podmiotów gospodarczych, ochroni przedsiębiorstwa przed niedoborem zasobów i niestabilnością cen, przyczyni się do wydajniejszej produkcji oraz konsumpcji, otworzy nowe możliwości biznesowe oraz innowacyjne.			
			str.49-50	obecny zapis: zasady wdrażania propozycja zmiany: TRZEBA ZASADY ZAMIENIĆ NA CELE. Zasada zrównoważonego rozwoju – polega na prowadzeniu działań sprzyjających integracji czynników gospodarczych,	TO JEST NAJLEPSZA CZĘŚĆ STRATEGII. TRZEBA ZASADY ZAMIENIĆ NA CELE.	Nieuwzględniona	Uwaga ma charakter redakcyjny. Cele są już zawarte w zapisach SRWD 2030

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>społecznych, politycznych, przy jednoczesnym zachowaniu równowagi ekologicznej w celu możliwości zaspokojenia najważniejszych potrzeb obywateli zarówno obecnie żyjącego pokolenia, jak również przyszłych pokoleń.</p> <p>Zasada gospodarki obiegu zamkniętego – oznacza racjonalne wykorzystanie zasobów (produktów, materiałów oraz surowców), które powinny pozostawać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a wytwarzanie odpadów powinno być jak najbardziej zminimalizowane.</p> <p>Zasada wykorzystania najlepszych dostępnych technologii w szczególności technologii cyfrowych oznacza podejmowanie działań służących</p>			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				uzyskiwaniu różnorodnych korzyści wynikających z dostępu do technologii, w różnych obszarach życia Zasada równości szans i niedyskryminacji – umożliwienie wszystkim osobom – bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną – sprawiedliwego, pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia na jednakowych zasadach.			
9.	30.05.2018 mail	Rafał Pilch Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	SRWD/3/35	propozycja dodania: 3.3.3 Aktywizacja młodzieży na rynku pracy	Proponowane zapisy są niezbędne do właściwej realizacji polityki młodzieżowej przez SWD. Ponadto wpisują się w dwa najważniejsze dokumenty w	Nieuwzględniona	Zawiera się w celu operacyjnym 3.3

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
		Koordinator ds. projektów społecznych Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław			zakresie działań na rzecz młodzieży: Strategia UE na rzecz młodzieży Strategia Państwa dla Młodzieży na lata 2003-2012 (nowe wersja jeszcze nie powstała i należy ją traktować jako aktualną)		
			SRWD/3/35	propozycja dodania: 3.4.5 Wsparcie edukacji pozaformalnej dzieci i młodzieży	Proponowane zapisy są niezbędne do właściwej realizacji polityki młodzieżowej przez SWD. Ponadto wpisują się w dwa najważniejsze dokumenty w zakresie działań na rzecz młodzieży: Strategia UE na rzecz młodzieży Strategia Państwa dla Młodzieży na lata 2003-2012 (nowe wersja jeszcze nie powstała i należy ją traktować jako aktualną)	Nieuwzględniona	Zapis zawiera się w kierunku 3.4.1

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			SRWD/3/35	propozycja dodania: 3.2.6. Kształtowanie i rozwój postaw obywatelskich wśród młodzieży.	Proponowane zapisy są niezbędne do właściwej realizacji polityki młodzieżowej przez SWD. Ponadto wpisują się w dwa najważniejsze dokumenty w zakresie działań na rzecz młodzieży: Strategia UE na rzecz młodzieży Strategia Państwa dla Młodzieży na lata 2003-2012 (nowe wersja jeszcze nie powstała i należy ją traktować jako aktualną)	Nieuwzględniona	Zawiera się w celu operacyjnym 3.1
10.	30.05.2018 Pismo WZF- MPT.030.1.2018.JG	Maciej Bluj Wiceprezydent Wrocławia Sukiennice 9 50-107 Wrocław	SRWD	Zastrzeżenia do części zapisów projektu SRWD 2030 w formie Uchwały nr 52/2018 Komitetu Sterującego Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru	Na podstawie zapisów Porozumienia z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie zasad współpracy Stron porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze	Nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Funkcjonalnego z dnia 5 kwietnia 2018 r.</p> <p>Rada ZIT rekomenduje pozytywnie zastrzeżenia do części zapisów projektu SRWD 2030, które są wprowadzone do formularza i zostały przesłane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. (Uwagi nr 5 i 6)</p>	<p>i rozliczeniach ZIT WrOF, Komitet Sterujący opiniuje dokumenty strategiczne niezbędne do realizacji ZIT WrOF. Obecnie trwają prace nad Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, która wskazuje kierunki rozwoju regionu Dolnego Śląska. Proponowany scenariusz rozwoju koncentruje się na: ... wyraźne zmniejszanie wewnątrzregionalnych różnic w poziomie rozwoju i konkurencyjności oraz wyrównywanie ekonomicznych i społecznych warunków funkcjonowania i rozwoju lokalnych społeczności. Kierunkami strategicznej interwencji w sferze gospodarczej będzie rewitalizacja bazy ekonomicznej</p>		

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
					zmarginalizowanych gmin, miast i powiatów, a także efektywne wykorzystanie subregionalnych inteligentnych specjalizacji dla uzyskania wyższego poziomu konkurencyjności i innowacyjności, głównie regionu sudeckiego. W sferze społecznej założono zaś postępujący rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, w tym kształtowanie regionalnej tożsamości. Towarzyszyć temu będzie aktywna polityka rozwojowa ukierunkowana na wzmacnianie potencjału instytucjonalnego na poziomie subregionalnym i lokalnym. Scenariusz ten zakłada ponadto intensyfikację polityki spójności i terytorialnego podejścia w sferze gospodarczej, społecznej i		

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
					przestrzennej. W polityce tej wykorzystane zostaną efektywnie instrumenty samorządowego interwencjonizmu, w tym zwłaszcza odpowiednio ukierunkowana terytorialnie i priorytetowo dystrybucja środków finansowych (budżetu województwa i unijnych). Rozwojowym wzmocnieniem marginalizowanych części regionu (głównie podregionu sudeckiego) będzie również wzrost jakości usług publicznych oraz regionalna sieć dróg publicznych i sieć kolejowa czy też sieć subregionalnych ośrodków badawczo-rozwojowych. W opinii Komitetu Sterującego ZIT WrOF rekomendowany scenariusz powinien w równym stopniu uwzględniać		

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
					potencjał oraz potrzeby Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, bez którego dalszy rozwój Województwa Dolnośląskiego nie będzie możliwy.		
11.	25.05.2018 L.dz.2018/05/17	Jacek Kowalski Prezes Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Aglomeracji Wrocławskiej	UWAGI OGÓLNE	1.Wrocław jako stolica województwa „nie istnieje” w projekcie Strategii jako atut regionu. Wręcz przeciwnie, czytając go, trudno jest się oprzeć wrażeniu, że rozwój Wrocławia jako ośrodka metropolitalnego jest barierą rozwojową województwa, którą w okresie obowiązywania dokumentu należy usunąć. Do takiego wniosku prowadzi m.in. analiza zapisu na s. 32 (scenariusz „Metropolitalnej wyspy” w odniesieniu do potencjału gospodarczego), z którego wynika, że rozwój gospodarczy metropolii	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Strategia nie jest ukierunkowana na osłabienie metropolitalnej roli Wrocławia. Rolę tę wyraźnie podkreślono nawet w rozwiniętej wizji rozwoju województwa dolnośląskiego do roku 2030. Nie można zgodzić się z uwagami o przyczynach marginalizacji czy stagnacji niektórych obszarów regionu.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				wrocławskiej i nie wymienionych z nazwy ośrodków regionalnych będzie prowadzić do stagnacji (upadku) obszarów peryferyjnych. Nie można w tym kontekście uniknąć pytania o przesłanki, jakie skłoniły autorów projektu strategii do wyciągnięcia takiej konkluzji.			Peryferyzacja niektórych części regionu dolnośląskiego nie jest wynikiem negatywnego, celowego działania jakiegoś sprawczego podmiotu, lecz jest rezultatem samoczynnych procesów związanych z terytorialnym oddziaływaniem potencjałów i ich grawitacją (wzajemnym przyciąganiem). W tym kontekście większe, silniejsze ośrodki dysponują relatywnie większą się przyciągania aniżeli ośrodki mniejsze i słabsze.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>2. Priorytetem w ujęciu autorów dokumentu nie jest interes regionu jako całości — np. na wzmocnienie pozycji Dolnego Śląska względem sąsiadujących z nim i konkurujących regionów czeskich, Saksonii i Wielkopolski (województwa Lubuskie i Opolskie mają generalnie bardzo ograniczony potencjał) — a wyrównywanie różnic między poszczególnymi subregionami składającymi się na województwo, przy czym artykułują przede wszystkim problemy południowej i południowo-zachodniej części województwa, a pomijają niekorzystną sytuację niektórych obszarów na północy województwa (powiaty górski i wołowski</p>	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	<p>Istotą regionalnej polityki spójności jest wyrównywanie rozwojowych szans poszczególnych części regionu oraz eliminowanie rozwojowych dysproporcji. Stąd też wykorzystując wnioski z diagnozy prospektywnej w strategii i jej scenariuszach wyraźnie ujęto te zagadnienia. W żadnej mierze nie pominięto słabiej rozwijających się obszarów położonych w północnej części województwa.</p> <p>Dostrzeżenie wewnątrzregionalnych</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				oraz wschodnia część powiatu oleśnickiego). Takie podejście nie wydaje się właściwe. Autorzy projektu strategii zdają się nie zauważać, że w żadnym kraju wchodzącym w skład UE nie udało się doprowadzić do istotnej redukcji różnic międzyregionalnych i wewnątrz regionalnych. Przykładem braku sukcesów na tym polu są mimo ogromnej alokacji środków południowe Włochy i Andaluzyja w Hiszpanii, ale także wschodnie landy Niemiec z wyjątkiem Saksonii. Strategia Dolnego Śląska powinna uwzględniać zarówno uzasadnione oczekiwania zahamowania narastania różnic wewnątrz regionalnych jak i konieczność wzmocnienia			dysproporcji rozwojowych nie osłabia jednak ostrości spojrzenia na region jako całość. Wrocław, jako rozwijający się ośrodek metropolitalny wskazany został jako mocna strona regionu (str. 9 projektu SRWD 2030).

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				pozycji Dolnego Śląska we współzawodnictwie międzyregionalnym. Tego drugiego celu nie uda się osiągnąć poprzez osłabianie metropolitalnej pozycji Wrocławia.			
				3.Wydaje się, że strategia dla województwa z tak ogromnym i różnorodnym potencjałem powinna być kreowana w oparciu o mocne strony i najlepsze cechy poszczególnych obszarów i miast — nie da się przecież przekształcić wszystkich większych miast w województwie w metropolie.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza – bez szczegółowych propozycji zmian w SRWD 2030
				4.Proste przekierowanie wsparcia rozwoju z obszarów, które osiągały w ostatnich latach lepsze wyniki, do tych, które radziły sobie słabiej, nie jest działaniem właściwym i	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza – bez szczegółowych propozycji zmian w SRWD 2030

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				będzie wiązać się z utratą szans. Co gorsza, może doprowadzić do pogłębiania scenariusza rozwoju mozaikowego, czyli braku powiązań między subregionami, a nawet skonfliktowania między sobą poszczególnych subregionów. Właściwym sposobem postępowania jest wsparcie takich mechanizmów, które pozwolą rozszerzać terytorialnie dotychczasowe sukcesy — należy wykorzystać te' osiągnięcia i sprawić, aby były one udziałem coraz większej części województwa.			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				5.Problematyczne jest podejście, zgodnie z którym rozwój regionu ma mieć charakter równomierny(jako zaprzeczenie rozwoju metropolitalnego).Przy zróżnicowanym regionie, jakim jest Dolny Śląsk, wymuszanie tak rozumianego równomiernego rozwoju z dużym prawdopodobieństwem może przynieść rezultat w postaci utraty szans rozwojowych w stolicy regionu oraz nieefektywne wydawanie środków publicznych na inicjatywy nie mające perspektywy sukcesu poza nią. Zróżnicowanie rozwoju, podobnie jak zróżnicowanie potencjału, jest zjawiskiem naturalnym i samo w sobie stanowi szansę. Brak negatywnych	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza – bez szczegółowych propozycji zmian w SRWD 2030

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				oddziaływań związanych z postępowaniem cywilizacyjnym jest także atraktorem i służy m.in. rozwojowi turystyki oraz szeregu branż z nią związanych. Może prowadzić do zwiększenia dochodów oraz poprawy jakości życia. Najlepiej uwidacznia to fakt, że najwyższe wskaźniki pod względem rozwoju społecznego, jak stwierdza konsultowany projekt Strategii (s. 43), „wykazują gminy miejskie o silnie wykształconej funkcji turystycznej: Karpacz, Polanica-Zdrój, Wrocław, Szczawno-Zdrój, Szklarska Poręba oraz Duszniki-Zdrój”.			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				6.Niezależnie od językowej enigmatyczności samego sformułowania „dynamiczna równomierność” scenariusz ten opiera się w znacznym stopniu na nierealistycznych przesłankach. Nie uwzględnia on bowiem ograniczonych możliwości samorządu województwa w zakresie wspierania działań rozwojowych po 2020 r.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza – bez szczegółowych propozycji zmian w SRWD 2030
				7.Postęp metropolizacji, wskazany nota bene w diagnozie jako słaba strona dla rozwoju regionu, dla miasta metropolitalnego – tu Wrocławia - wiąże się nie tylko z samymi korzyściami - rozwojowi funkcji metropolitalnych towarzyszy wiele negatywnych zjawisk, takich jak degradacja środowiska naturalnego, zatłoczenie komunikacyjne,	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza – bez szczegółowych propozycji zmian w SRWD 2030

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				intensyfikacja procesów suburbanizacyjnych, prowadząca do narastania problemów komunikacyjnych i infrastrukturalnych.			
				8. Proponowane zapisy wizji, misji i celu nadrzędnego nie zawierają żadnych odniesień do specyfiki Dolnego Śląska. Mogą pojawić się w strategii każdego polskiego, a nawet europejskiego regionu.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza – bez szczegółowych propozycji zmian w SRWD 2030
				9. W wielu punktach scenariusz „Metropolitalnej wyspy” jest bardzo podobny do scenariusza „Niespójnej mozaiki”, co rodzi wątpliwości, czy uprawnione jest wyróżnianie 3 scenariuszy.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Scenariusze „Metropolitalna wyspa” i „Niespójna mozaika” wyraźnie różnią się kierunkami zmian poszczególnych segmentów terytorialnego potencjału.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				10. Istotnym zagrożeniem może być wynikające z projektu strategii rozbieżności potencjału innowacji, którego źródłem jest środowisko akademickie Wrocławia. Jeśli Dolny Śląsk być w wymiarze innowacyjnym regionem liczącym się pod tym względem w zglobalizowanej gospodarce, musimy koncentrować nasze potencjały w tym zakresie, a nie je rozdrabniać. Słusznym jest podejście, zgodnie z którym nauka/innowacje powinny być jak najsilniej zakorzenione w regionie, dlatego warto wspierać projekty, które starają się wykorzystywać zasoby dostępne na Dolnym Śląsku, zwiększając ich wartość rynkową. Powinno to mieć jednak charakter	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Zagadnieniom poruszonym w uwadze dedykowany jest kierunek działań 1.2.5. Wzmocnienie wrocławskiego ośrodka naukowego

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				wzmacniania Wrocławia jako ośrodka naukowego, zaangażowanego w otaczający go region, a nie tworzenia wielu małych i rywalizujących z sobą ośrodków o znaczeniu lokalnym, bazujących pod względem zasobów ludzkich na Wrocławiu, jako jedynym dużym (znaczącym w skali kraju) ośrodku akademickim Dolnego Śląska.			
				11.Strategia województwa powinna jednoznacznie wskazywać, że transportowe funkcjonowanie województwa i jego rozwój powinno być oparte o zrównoważoną mobilność i jej zasady.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Propozycja zmiany zawiera się w celu 5 (wzmocnienie przestrzennej spójności regionu)

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				12.W części dokumentu poświęconej terytorialnemu wymiarowi polityki rozwoju słusznie stwierdzono (s. 41), że barierą rozwojową ośrodka wojewódzkiego jest ograniczona dostępność transportowa wewnątrz jego obszaru funkcjonalnego i niedostosowana do potrzeb organizacja transportu publicznego. Ta konstatacja nie skutkuje jednak zapisami w innych częściach strategii, które byłyby propozycją zmiany tej sytuacji, polegającej między innymi na przebudowie wrocławskiego węzła kolejowego (zob. następna uwaga). Biorąc pod uwagę konieczność rozwiązania problemów transportowych w projekcie brakuje wskazania konieczności utworzenia	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Zawiera się w kierunkach działań ujętych w celu operacyjnym 5.1

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				Wrocławskiego Związku Metropolitalnego, którego kompetencją byłaby m.in. organizacja w pełni funkcjonalnego transportu zbiorowego w granicach Związku. Intensywna zabudowa obszarów dotychczas niezurbanizowanych sprawi, że problemy transportowe bez silnej interwencji publicznej będą tylko narastać.			
				13 Zdecydowanie negatywnie należy ocenić nieuważnienie Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego w priorytecie 5.1 (Rozwój regionalnej sieci transportowej) w macierzy kierunków interwencji (s. 44), gdy jest to prawdopodobnie najpoważniejsza bariera w rozwoju tej części	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Rozwoju transportu powietrznego dotyczy kierunek działań 5.1.4

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				województwa. W dokumencie podkreśla się pozytywne skutki rozwoju Wrocławskiego Portu Lotniczego. Brakuje w nim jednak wskazania celów w zakresie transportu powietrznego w perspektywie 2030 r., co musi budzić zdziwienie, zwłaszcza w zestawieniu z rolą samorządu województwa w akcjonariacie Wrocławskiego Portu Lotniczego S.A.			
				14. Wątpliwości budzi stwierdzenie o „niewystarczającym systemie powodziowym” we Wrocławiu, po wielu latach intensywnej przebudowy WWW.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Pomimo inwestycji i przebudowy Wrocławskiego Węzła Wodnego system przeciwpowodziowy nadal pozostaje niewystarczający.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				15. Autorzy projektu strategii za jedną z barier rozwojowych uznają suburbanizację, tymczasem ani w celach, ani w macierzy kierunków interwencji nie pojawia się jakakolwiek wzmianka o sposobach przeciwdziałania temu zjawisku.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Problemowi suburbanizacji odpowiada kierunek 1.4. Wspieranie rozwoju oraz rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
			UWAGI SZCZEGÓŁOWE s. 8 (Diagnoza prospektywna – sfera społeczna)	1. Zapis o treści „[brak litery W] ostatnich latach pozycja Wrocławia umacnia się przy jednocześnie słabnącej pozycji byłych ośrodków wojewódzkich (Jeleniej Góry, Legnicy i Wałbrzycha) oraz wielu innych ośrodków miejskich” jest w znacznym stopniu logicznie sprzeczny ze scenariuszem „metropolitalnej wyspy” na s. 33: „Wrocławska metropolia oraz miejskie ośrodki	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Nie ma w sygnalizowanych zapisów sprzeczności. W części diagnostycznej odnoszącej się do stanu obecnego i dotychczasowych tendencji rozwojowych podkreślono wyraźnie fakt dysproporcji rozwojowych poszczególnych

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				regionalne będą wprawdzie się rozwijać, lecz wysyłane przez nie impulsy rozwojowe będą odczuwane jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie". Jak mogą rozwijać się słabnące ośrodki?			regionalnych ośrodków miejskich. W scenariuszu „Metropolitalna wyspa” natomiast odnosząc się do przyszłości. W tym kontekście nie jest zrozumiałe pytanie „jak mogą rozwijać się słabnące ośrodki?”. Otóż, mogą, a nawet powinny się rozwijać.
			s. 12 (Diagnoza prospektywna — kapitał ludzki i infrastruktura społeczna)	1. Diagnoza w części "Edukacja i wychowanie przedszkolne" jest bardzo sptycona -zawiera tylko informację nt. średniej zdawalności egzaminu maturalnego w 2010 i 2016 r. Pomija się informację nt. wyników egzaminów zawodowych, co nie jest zrozumiałe, jeśli zakłada się podniesienie jakości oraz	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Część diagnostyczna projektu SRWD 2030 powstała w oparciu o szczegółowe analizy dot. wybranych zagadnień tematycznych. Podczas prac nad SRWD 2030 posłkowano się również opracowaniami i

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				atrakcyjności kształcenia zawodowego (budowanie prestiżu) oraz konieczność dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.			danymi GUS, OKE Wrocław, DWUP.
			s. 16 (Diagnoza prospektywna — kapitał ludzki i infrastruktura społeczna)	1. „Spadek liczby studentów i absolwentów” autorzy projektu uznali za słabą stronę kapitału społecznego województwa. Taki zapis budzi wątpliwości. Wspomniany spadek jest bowiem w pierwszej kolejności konsekwencją sytuacji demograficznej regionu (radykalny spadek liczby mieszkańców Dolnego Śląska w przedziale wiekowym 19-29 lat w porównaniu z poprzednią dekadą), co musiało skutkować redukcją liczby studentów i absolwentów.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	Zapis usunięty

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				Tendencja spadkowa będzie się utrzymywała również w przyszłości z uwagi na powiązanie wielkości dotacji dla wyższych uczelni z liczbą studentów przypadających na jednego wykładowcę. Wskazane byłoby zatem wykreślenia tego zapisu. Ponadto w ocenie kapitału społecznego i infrastruktury społecznej dominuje ujęcie czysto ilościowe, brakuje natomiast ujęcia jakościowego			
			s. 17-24. (Diagnoza prospektywna — Sfera gospodarcza)	W ocenie przedsiębiorczości i innowacyjności na Dolnym Śląsku brakuje ujęcia jakościowego. Uwagę tę należy odnieść do całości diagnozy sfery gospodarczej.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Brak obiektywnych danych jakościowych oceniających dane zagadnienie.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			s. 27 (Diagnoza prospektywna — System komunikacji i dostępność transportowa)	<ul style="list-style-type: none">•Teza o zmniejszaniu się długości eksploatowanych linii kolejowych nie odpowiada rzeczywistości.•Nie odniesiono się do problemu istniejących linii kolejowych wyłączonych z eksploatacji. Możliwa jest rewitalizacja przynajmniej niektórych z nich, w szczególności znajdujących się na obszarach gęsto zaludnionych. Należy zdiagnozować wszystkie tego	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona Uwzględniona	Wniosek został sformułowany na podstawie danych GUS. W analizowanym okresie 2010-2016 nastąpił spadek długości eksploatowanych linii kolejowych. Problem jest zauważony w Planie zrównoważonego rozwoju transportu publicznego w WD

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>typu możliwości w granicach województwa.</p> <ul style="list-style-type: none">•Nie zwrócono uwagi na konieczność poprawy bezpieczeństwa w rejonach przejść dla pieszych w dotychczasowych przebiegach dróg krajowych i wojewódzkich.•Nie dostrzeżono jako problemu braku biletów aglomeracyjnych, pozwalających korzystać w ramach jednego biletu z kolei, miejskiej komunikacji zbiorowej oraz linii podmiejskich.•Nie odnotowano braku parkingów P&R.		Uwzględniona	(dopisane w SWOT)
						Uwzględniona	(dopisane w SWOT)
						Uwzględniona	(dopisanie w SWOT)
			s. 28 (Potencjały i bariery rozwojowe w układzie subregionów)	1.Postrzeganie procesów metropolizacyjnych jako jedynej przyczyny narastania różnic rozwojowych między	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	Procesy metropolizacji nie zostały wskazane jako jedyna przyczyna

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Wrocławiem a Jelenią Górą zdecydowanie nie odpowiada rzeczywistości. Taki monokausalizm prowadzi do fałszywych diagnoz i w konsekwencji do wyboru niewłaściwych instrumentów interwencji publicznej.</p> <p>2.Teza o wysokim poziomie zubożenia mieszkańców subregionu jeleniogórskiego jest absurdalna. Wszelkie dostępne badania (w tym Eurostatu) pokazują, że w całej Polsce w ostatniej dekadzie nastąpiło ograniczenie ubóstwa. Niewątpliwie natomiast można mówić o względnym ubóstwie mieszkańców subregionu w porównaniu z obszarem Zagłębia Miedziowego czy też Wrocławiem. Prawidłowy zapis powinien być</p>			<p>narastania różnic rozwojowych.</p> <p>Zapis został usunięty.</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				następujący: „relatywnie wysoka proporcja mieszkańców subregionu żyjąca w ubóstwie”.			
			s. 30-31 (Potencjały i bariery rozwojowe w układzie subregionów)	1.Wskazana jest korekta zapisu o zdekapitalizowanej sieci dróg i linii kolejowych zarówno w odniesieniu do subregionu jeleniogórskiego jak i głogowsko-legnickiego – remont najważniejszej dla subregionu jeleniogórskiego linii kolejowej łączącej Jelenią Górę z Wrocławiem jest na ukończeniu, a budowa drogi ekspresowej S 3 w trakcie; jeszcze większe zastrzeżenia budzi teza o dekapitalizacji dróg i połączeń kolejowych w przypadku subregionu głogowsko-legnickiego. Właściwy byłby zatem następujący zapis: „dekapitalizacja znacznej części dróg i połączeń	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	Zapis został zmieniony

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>kolejowych o znaczeniu lokalnym i regionalnym".</p> <p>2.Nie jest prawdą, że w całym subregionie jeleniogórskim tkanka miejska jest zdegradowana. Przypadki miejscowości uzdrowskich czy nawet Bolesławca pokazują jak bardzo jest to opinia przesadzona. Również w odniesieniu do subregionu głogowsko-legnickiego teza o degradacji miast jest tylko częściowo prawdziwa, czego dowodem jest sytuacja takich miast, jak Głogów, Polkowice czy też Lubin.</p> <p>3.Autorzy projektu strategii uznali, za barierę rozwojową w przypadku subregionu wrocławskiego i miasta Wrocławia silną konkurencję ze strony dużych firm, w tym z kapitałem zagranicznym.</p>		Uwzględniona	Zapis został przeredagowany
						Uwzględniona	Zapis został usunięty

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Taki pogląd budzi zdziwienie — barierą rozwojową jest raczej brak konkurencji. Jest natomiast faktem, że zainstalowanie się na terenie Wrocławia i okolicznych gmin dużych firm, zwłaszcza zagranicznych, utrudnia rozwój start-upów, które odgrywają istotną rolę w procesach innowacyjnych. Duże przedsiębiorstwa, oferując atrakcyjne warunki pracy, zniechęcają wiele osób do założenia własnego przedsiębiorstwa, przez co przyczyniają się do zmniejszenia przedsiębiorczości mieszkańców Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego. Reasumując stosowny zapis powinien zostać preredagowany — w obecnej formie można by interpretować jako zachętę</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>do blokowania dużych inwestycji, zwłaszcza zagranicznych, co zapewne nie było intencją autorów strategii. 4.Za nieuzasadnioną należy uznać ocenę dotyczącą słabego wsparcia działalności gospodarczej na obszarze subregionu wrocławskiego ze strony IOB — aktywność ARAW-u na tym polu przeczy tej tezie.</p> <p>5.Za barierę rozwojową w przypadku subregionu wrocławskiego należy uznać niekompletną infrastrukturę około kolejową (P&R, podziemne dojścia do peronów, kładki dla pieszych).</p> <p>6.Zapis o utrudnionym procesie naboru pracowników we Wrocławiu związanym z postępującym procesem suburbanizacji</p>		<p>Uwzględniona</p> <p>Uwzględniona</p>	<p>Zapis został dodany</p> <p>Zapis został przedagowany</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>wprowadza w błąd — zamieszkanie poza stolicą regionu nie jest barierą w podjęciu pracy we Wrocławiu. Niska podaż siły roboczej we Wrocławiu wynika przede wszystkim ze struktury demograficznej miasta, obniżenia wieku emerytalnego oraz dużej liczby inwestycji stwarzających zapotrzebowanie na nowych pracowników. Prawidłowy zapis powinien zatem brzmieć: „Niedostateczna podaż pracowników na terenie Wrocławia i okolic wynikająca z niekorzystnych zmian w strukturze demograficznej Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego”.</p> <p>7.Za barierę rozwojową w odniesieniu do Wrocławia</p>		<p>Nieuwzględniona</p> <p>Uwzględniona</p>	<p>Zapis znajduje się w odniesieniu do barier rozwojowych subregionu wrocławskiego</p> <p>Istniejące zapisy zawierają poruszone w uwadze kwestie.</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>należy uznać konflikty przestrzenne i środowiskowe związane z niekontrolowaną ekspansją zabudowy mieszkaniowej (jedno i wielorodzinnej) na peryferiach miasta oraz niedostateczna współpraca międzygminna w zakresie budowy wspólnej infrastruktury sieciowej.</p> <p>8. Zarówno potencjały jak i, w szczególności, bariery rozwojowe zdiagnozowane na poziomie Wrocławia powinny być zbieżne z tymi, które przedstawiono w dokumencie Strategia Wrocław 2030. Ponadto uwaga generalna - Wrocław charakteryzuje się wysokim stopniem zabezpieczenia przed powodzią. Poniżej wskazujemy bariery ujęte w projekcie dokumentu, które</p>			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>w naszej opinii nie odpowiadają obecnej sytuacji Wrocławia:</p> <p>Bariery wg projektu dokumentu:</p> <p>Duże zagrożenie powodziowe ze względu na uwarunkowania naturalne, niewystarczający system ochrony przeciwpowodziowej</p> <p>Konflikty przestrzenne i środowiskowe związane z presją inwestycyjną na obszary zalewowe oraz realizacją inwestycji infrastrukturalnych na terenach cennych przyrodniczo lub w ich sąsiedztwie</p> <p>Proponujemy, aby w oparciu Strategię Wrocław 2030 stosowną część strategii</p>		Uwzględniona	Zapis został dodany w analizie SWOT

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>województwa uzupełnić o następujące bariery:</p> <p>Propozycja innej bariery:</p> <p>Słabe wykorzystanie potencjału gospodarczego rzek w wyniku niedostatków infrastrukturalnych</p> <p>Zróznicowane poczucie poziomu bezpieczeństwa w różnych obszarach funkcjonowania miasta</p> <p>Niekorzystne trendy demograficzne (starzenie się ludności)</p>			
			s. 32-33 (Scenariusze rozwoju regionu)	1.Nazwy scenariuszy rozwojowych zaproponowane w dokumencie są w naszej opinii, niezależnie od wyżej wymienionych wad, dość pretensjonalne.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Nazwy poszczególnych scenariuszy wyrażają istotę rozważanych, alternatywnych ścieżek rozwoju regionu.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				2.W scenariuszu „Metropolitalnej wyspy” w odniesieniu do potencjału demograficznego nie odnotowano faktu szybkiego starzenia się ludności Wrocławia w perspektywie 2030 r. Nie zwrócono także uwagi na różnice w procesach demograficznych między samym Wrocławiem a resztą Wrocł. Obszaru Metropolitalnego.		Uwaga uwzględniona	W scenariuszu „Metropolitalna wyspa” uwzględniono problem postępującego starzenia się wrocławskiej społeczności. Wprowadzono zapis „różnicowanie przestrzenne rozwoju demograficznego; rozwój wrocławskiego obszaru metropolitalnego; starzenie się wrocławskiej społeczności”..
			s. 35-39 (Konkretyzacja celów strategicznych – cele operacyjne)	1.Należy zasygnalizować konieczność większego zaangażowania biznesu w organizację kształcenia zawodowego (kształcenia praktycznego) w celu przygotowania potencjalnych przyszłych pracowników (przygotowanie na potrzeby	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	Zapis został dodany

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>ryнку pracy) poprzez nadanie działaniu 1.3.3 w celu operacyjnym 1.3 (Wzmacnianie innowacyjności regionu) brzmienia: „Stymulowanie współpracy biznesu, nauki i edukacji”. (?)</p> <p>2. Bardzo ważnym celem jest „Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu” i związana z tym integracja społeczna i gospodarcza województwa. Jego realizacji celu służy przede wszystkim radykalne polepszenie powiązań transportowych między największymi miastami Dolnego Śląska, szczególnie stolicami województw przed 2000 r.: Wrocławiem, Wałbrzychem, Legnicą i Jelenią Górą oraz zdecydowane skróceniem czasu dojazdu z każdej z gmin</p>		Nieuwzględniona	Zawiera się kierunku 5.1.3.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>do Wrocławia. Szczególne znaczenie ma w tej sferze transport zbiorowy, szczególnie szynowy, o zasięgu regionalnym, który realizowany jest jak dotąd z dużymi sukcesami przez Koleje Dolnośląskie S. A.</p> <p>W proponowanej wersji dokumentu transport zbiorowy ujęty jest w trzech kierunkach działań strategicznych 2.3.6., 5.1.2. i 5.1.7. Skutkiem tego może być pewne rozproszenie poczynań w tym zakresie. Biorąc pod uwagę ich znaczenie, należałoby wprowadzić cel operacyjny „Rozwój transportu zbiorowego” służący celowi głównemu „Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu”.</p>		<p>Nieuwzględniona</p> <p>Nieuwzględniona</p>	<p>Zapis zawiera się kierunku działań 5.1.8</p> <p>Zapis zawiera się kierunku działań 5.1.1, 5.1.5, 5.1.8</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>3.W celu operacyjnym 2.3. (Rozwój i doskonalenie usług publicznych) działanie 2.3.6 powinno otrzymać brzmienie: „Podejmowanie działań służących poprawie jakości usług publicznego transportu zbiorowego, zwłaszcza szynowego, w szczególności na obszarach funkcjonalnych największych miast regionu”.</p> <p>4.W celu operacyjnym 3.3. (Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy) działanie 3.3.1. powinno otrzymać brzmienie: „Kształtowanie i rozwój usług edukacyjnych i społecznych ukierunkowanych na wzmocnienie rynków pracy szczególnie na obszarach charakteryzujących się wysokim bezrobociem i niską</p>		<p>Nieuwzględniona</p> <p>Nieuwzględniona</p>	<p>Uwaga zbyt szczegółowa, ponadto zakres proponowanej zmiany odpowiada celowi operacyjnemu 3.2</p> <p>Zawiera się w kierunku 3.3.1</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>stopą aktywności ekonomicznej ludności".</p> <p>5.W celu operacyjnym 3.3. (Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy) należy dodać działanie 3.3.3 w następującym brzmieniu: „Znaczenie i rozwijanie kształcenia ustawicznego oraz rozwijanie umiejętności przekwalifikowywania się dla "zawodów przyszłości".</p> <p>6.W celu operacyjnym 3.5. (Regionalna polityka wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami) działanie 3.5.1 powinno otrzymać brzmienie: „Wspieranie systemu aktywizacji, w tym ekonomicznej i społecznej, osób starszych".</p> <p>7.W celu operacyjnym 4.1 (Poprawa stanu wszystkich</p>		<p>Nieuwzględniona</p> <p>Nieuwzględniona</p> <p>Nieuwzględniona</p>	<p>Zawiera się w obecnym brzmieniu kierunku 3.5.1</p> <p>Uwaga zbyt szczegółowa – zwalczanie niskiej emisji dotyczy całego regionu</p> <p>Proponowany zapis zawiera się w obecnym</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>komponentów środowiska) działanie 4.1.1 powinno otrzymać brzmienie: „Działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji, szczególnie w uzdrowiskach oraz na obszarze Wrocławia i Jeleniej Góry”.</p> <p>8.Cel operacyjny 4.4 (Wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego) powinien otrzymać brzmienie: „Wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego, w tym poprzez wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych”. Zadanie 4.1.1 w tym celu powinno otrzymać brzmienie: „Wsparcie rozwoju</p>		Uwzględniona	<p>celu 4.4 i kierunkach działań 4.1.1</p> <p>Zapisy dodano w analizie SWOT po stronie słabych stron i zagrożeń oraz uzupełniono w działaniu 5.1.3</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				energetyki rozproszonej i OZE". 9.W celu operacyjnym 5.1 (Rozwój regionalnej sieci transportowej) działanie 5.1.3 powinno otrzymać brzmienie: „Budowa i rozwój systemów kolei aglomeracyjnej w obrębie obszarów funkcjonalnych miast o znaczeniu regionalnym i subregionalnym z uwzględnieniem rozwoju infrastruktury około kolejowej (P & R, przejścia podziemne, kładki dla pieszych". Również działanie 5.1.5 powinno otrzymać nowe brzmienie:„ Dostosowanie wielkości taboru do potrzeb regionalnego systemu transportu publicznego poprzez zakupy nowych		Uwzględniona	Zapis został zmieniony

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>pociągów i modernizację posiadanego taboru".</p> <p>10.W celu operacyjnym 5.2 (Wzrost dostępności regionalnej infrastruktury informacyjnej o wysokich standardach funkcjonalno-użytkowych) działanie 5.2.1 powinno otrzymać brzmienie: „Rozbudowa Dolnośląskiej Sieci Szkieletowej ukierunkowana na zapewnienie dostępności Internetu w każdym gospodarstwie domowym".</p>			
			s. 45-46 (Priorytetowe obszary interwencji/macierz kierunków interwencji)	1. Dla przejrzystości przekazu w rozdziale „Macierz kierunków interwencji" powinno się do wytypowanych dla całego województwa priorytetowych obszarów interwencji przyporządkować cele operacyjne i kierunki	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Ze względu na odmienny charakter celów horyzontalnych i celów ukierunkowanych terytorialnie nie celowe jest przypisywanie konkretnych celów

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>działań strategicznych (numeracja). W obecnym układzie nie sposób jednoznacznie określić, które z pakietów działań będą miały rangę najwyższą, np.: czy w ramach obszaru interwencji Doskonalenie usług edukacyjnych najwyższą rangę dla całego województwa będą miały działania tylko z pakietu 3.4. czy również 3.6. i czy działanie 3.3.1 z pakietu 3.3. jest elementem doskonalenia usług edukacyjnych?</p> <p>Nie wiadomo zatem, według jakiego klucza będzie odbywała się klasyfikacja (nadanie rangi) pozostałych działań?</p> <p>Wg projektu dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego			<p>strategicznych do celów horyzontalnych</p> <p>Macierz kierunków interwencji została opracowana metodą ekspercką w oparciu o wszechstronną analizę zjawisk i procesów rozwojowych zachodzących w poszczególnych jednostkach terytorialnych.</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<ul style="list-style-type: none">• Doskonalenie usług edukacyjnych• Kształtowanie postaw obywatelskich• Rozwój potencjału komunikacyjnego <p>Propozycja kierunku zmian:</p> <p>Doprecyzować na poziomie kierunków działań strategicznych (przyporządkować)</p> <p>Wg projektu dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wykorzystanie potencjału środowiska (turystyka i ochrona dziedzictwa kulturowego) <p>Propozycja kierunku zmian:</p> <p>Doprecyzować na poziomie kierunków działań</p>			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>strategicznych (przyporządkować)</p> <p>Obok turystyki i ochrony dziedzictwa kulturowego dopisać jako nadrzędne: eko-usługi</p> <p>Wg projektu dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none">Wzmocnienie rozwoju regionalnych i subregionalnych ośrodków miejskich <p>Propozycja kierunku zmian:</p> <p>Doprecyzować na poziomie kierunków działań strategicznych (przyporządkować)</p> <p>2. W macierzy przedstawiającej obszary interwencji, spośród 22 celów operacyjnych dla dziewięciu nie przypisano żadnej rangi. Z</p>		Częściowo uwzględniona	Brak (lub niska ranga) zaznaczenia danego celu strategicznego, nie oznacza braku możliwości jego realizacji w danym obszarze.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				analizy macierzy można by zatem wyciągnąć wniosek, że na przykład cel operacyjny „4.5. Ochrona obiektów i terenów dziedzictwa kulturowego”, czy „3.4. Poprawa efektywności kształcenia” w żadnym z obszarów funkcjonalnych nie ma żadnego znaczenia. Wyjaśnienia udzielone w czasie spotkań konsultacyjnych wskazują, że brak przypisanych rang ma wskazywać na równość wag celu operacyjnego dla wszystkich obszarów funkcjonalnych, czyli że jest celem o charakterze horyzontalnym. Jeżeli takie jest założenie, to należałoby wpisać równe rangi we wszystkich polach odpowiadających temu celowi operacyjnemu.			Użyta w macierzy skala wskazuje na rangę od 1 do 8 (od najistotniejszego). Zaznaczyć należy że jest to jedynie rekomendacja, które

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Należałoby by również jasno określić, czy rangi wskazują na hierarchię ważności celów operacyjnych względem siebie. Na przykład, czy jeden z celów operacyjnych o najwyższej randze 1- „1 .1 . Wsparcie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów" dla Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego jest ważniejszy niż cel operacyjny „4.3. Ochrona przed klęskami żywiołowymi" we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym o randze 7. Sugeruje to jednak, że cele operacyjne, którym nie przypisano żadnej rangi otrzymują w istocie rzeczy rangę najniższą, z czym trudno się zgodzić.</p> <p>Zawarte w projekcie sformułowanie:</p>			<p>z celów powinny być realizowane w pierwszej kolejności, które w następnej w ramach posiadanych środków.</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>„Priorytetyzacja celów operacyjnych nie eliminuje zasady realizacji wszystkich celów strategicznych i operacyjnych, zdefiniowanych w strategii, na całym obszarze województwa dolnośląskiego.” nie zastępuje brakujących rang.</p> <p>Dalsze postulowane zmiany w Macierzy Kierunków interwencji.</p> <p>Dla celu strategicznego ODPOWIEDNIE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW I OCHRONA WALORÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO dla Wrocławskiego obszaru Funkcjonalnego w ramach celów operacyjnych ukierunkowanych</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				terytorialnie wnioskujemy o uznanie jako priorytetowe następujące pakiety działań: Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska, Ochrona przed klęskami żywiołowymi, Wspieranie produkcji energii z OZE oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego poprzez nadanie im odpowiednio wysokiej rangi.			
			s. 59-61 (Macierz wskaźników)	Przedstawione propozycje wskaźników nie są reprezentatywne dla mierzenia osiągnięcia celów wytypowanych w ramach priorytetowych obszarów interwencji dla całego województwa. Poniżej przykłady reprezentatywnych wskaźników (w ramach celu 4 i 5):	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	W postulowanych wskaźnikach brak danych w statystyce publicznej Zaproponowany zestaw wskaźników monitorujących dobrany został wg klucza: dostępność i porównywalność danych, reprezentacyjność dla zjawiska/ celu/

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<ul style="list-style-type: none">•Liczba zlikwidowanych palenisk domowych•Wysokość strat wynikających z ekstremalnych zjawisk pogodowych•Liczba inicjatyw podejmowanych w ramach idei gospodarki o obiegu zamkniętym•Liczba pasażerów obsługiwanych komunikacją zbiorową — w tym kolejową•Liczba km tras rowerowych•Dostępność dla pasażerów od komunikacji zbiorowej — w tym kolejowej			kierunku interwencji. Przedstawiają one w sposób ogólny rezultaty realizacji działań podjętych w wyniku wdrażania/realizacji SRWD 2030.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
12.	25.05.2018	Paweł Wróblewski Przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego (pismo z uwagami Aglomeracji Wrocławskiej)			Uwagi o treści identycznej z uwagami nr 11 Odniesienie do uwag przedstawiono powyżej.		
13.	28.05.2018	Rafał Dutkiewicz Prezydent Wrocławia	UWAGI OGÓLNE	1. **Wrocław jako stolica województwa „nie istnieje” w projekcie Strategii jako atut regionu. Wręcz przeciwnie, czytając go, trudno jest się oprzeć wrażeniu, że rozwój Wrocławia jako ośrodka metropolitalnego jest barierą rozwojową województwa, którą w okresie obowiązywania dokumentu należy usunąć. Do takiego wniosku prowadzi analiza zapisu na s. 32 (scenariusz „Metropolitalnej wyspy” w odniesieniu do potencjału	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Strategia nie jest ukierunkowana na osłabienie metropolitalnej roli Wrocławia. Rolę tę wyraźnie podkreślono nawet w wizji rozwoju województwa dolnośląskiego do roku 2030. Nie można zgodzić się z uwagami o przyczynach marginalizacji niektórych obszarów

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>gospodarczego), z którego wynika, że rozwój gospodarczy metropolii wrocławskiej i nie wymienionych z nazwy ośrodków regionalnych będzie prowadzić do stagnacji (upadku) obszarów peryferyjnych. Nie można w tym kontekście uniknąć pytania o przesłanki, jakie skłoniły autorów projektu strategii do wyciągnięcia takiej konkluzji.</p> <p>Konieczne jest zatem inne rozłożenie akcentów w całym dokumencie, polegające przede wszystkim na pokazaniu rozwoju WROF-u jako atutu regionu.</p>			<p>regionu. Marginalizacja części regionu dolnośląskiego nie jest wynikiem negatywnego, celowego działania jakiegoś sprawczego podmiotu, lecz jest rezultatem samoczynnych procesów związanych z terytorialnym oddziaływaniem potencjałów i ich grawitacją (wzajemnym przyciąganiem). W tym kontekście większe, silniejsze ośrodki dysponują relatywnie większą się przyciągania aniżeli ośrodki mniejsze i słabsze.</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				2. Priorytetem w ujęciu autorów dokumentu nie jest interes regionu jako całości — np. na wzmocnienie pozycji Dolnego Śląska względem sąsiadujących z nim i konkurujących regionów czeskich, Saksonii i Wielkopolski (województwa Lubuskie i Opolskie mają generalnie bardzo ograniczony potencjał) — a wyrównywanie różnic między poszczególnymi subregionami składającymi się na województwo, przy czym artykułują przede wszystkim problemy południowej i południowo-zachodniej części województwa, a pomijają niekorzystną sytuację niektórych obszarów na północy województwa (powiaty górski i wołowski	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Istotą regionalnej polityki spójności jest wyrównywanie rozwojowych szans poszczególnych części regionu oraz eliminowanie rozwojowych dysproporcji. Stąd też wykorzystując wnioski z diagnozy prospektywnej w strategii i jej scenariuszach wyraźnie ujęto te zagadnienia. W żadnej mierze nie pominięto słabiej rozwijających się obszarów położonych w północnej części województwa. Dostrzeżenie wewnątrzregionalnych

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				oraz wschodnia część powiatu oleśnickiego). Takie podejście nie wydaje się właściwe. Autorzy projektu strategii zdają się nie zauważać, że w żadnym kraju wchodzącym w skład UE nie udało się doprowadzić do istotnej redukcji różnic międzyregionalnych i wewnątrz regionalnych. Przykładem braku sukcesów na tym polu są mimo ogromnej alokacji środków południowe Włochy i Andaluzyja w Hiszpanii, ale także wschodnie landy Niemiec z wyjątkiem Saksonii. Strategia Dolnego Śląska powinna uwzględniać zarówno uzasadnione oczekiwania zahamowania narastania różnic wewnątrz regionalnych jak i konieczność wzmocnienia			dysproporcji rozwojowych nie osłabia jednak ostrości spojrzenia na region jako całość.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				pozycji Dolnego Śląska we współzawodnictwie międzyregionalnym. Tego drugiego celu nie uda się osiągnąć poprzez osłabianie metropolitalnej pozycji Wrocławia. Poprzednia konkluzja dotyczy również tej uwagi.			
				3. Wydaje się, że strategia dla województwa z tak ogromnym i różnorodnym potencjałem powinna być kreowana w oparciu o mocne strony i najlepsze cechy poszczególnych obszarów i miast — nie da się przecież przekształcić wszystkich większych miast w województwie w metropole.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				4.Proste przekierowanie wsparcia rozwoju z obszarów, które osiągały w ostatnich latach lepsze wyniki, do tych, które radziły sobie słabiej, nie jest działaniem właściwym i będzie wiązać się z utratą szans. Co gorsza, może doprowadzić do pogłębiania scenariusza rozwoju mozaikowego, czyli braku powiązań między subregionami, a nawet skonfliktowania między sobą poszczególnych subregionów. Właściwym sposobem postępowania jest wsparcie takich mechanizmów, które pozwolą rozszerzać terytorialnie dotychczasowe sukcesy — należy wykorzystać te osiągnięcia i sprawić, aby były one	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Dostrzeganie wewnątrzregionalnych dysproporcji rozwojowych jest istotą regionalnej polityki spójności. Zauważyć przy tym należy, że alokacja wsparcia na poziomie unijnym i krajowym dokonywana jest w oparciu o kryteria terytorialnej zamożności i biedy. Sugeruje to zatem uwzględnienie tegoż kryterium w zdecydowanie większym stopniu również na poziomie regionu dolnośląskiego.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				udziałem coraz większej części województwa.			
				5. Problematyczne jest podejście, zgodnie z którym rozwój regionu ma mieć charakter równomierny (jako zaprzeczenie rozwoju metropolitalnego). Przy zróżnicowanym regionie, jakim jest Dolny Śląsk, wymuszanie tak rozumianego równomiernego rozwoju z dużym prawdopodobieństwem może przynieść rezultat w postaci utraty szans rozwojowych w stolicy regionu oraz nieefektywne wydawanie środków publicznych na inicjatywy nie mające perspektywy sukcesu	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona, w formie komentarza	Istotą regionalnej polityki spójności jest wyrównywanie rozwojowych szans poszczególnych części regionu oraz eliminowanie rozwojowych dysproporcji. Stąd ukierunkowanie regionu dolnośląskiego na ścieżkę rozwoju równomiernego.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>poza nią. Zróżnicowanie rozwoju, podobnie jak zróżnicowanie potencjału, jest zjawiskiem naturalnym i samo w sobie stanowi szansę. Brak negatywnych oddziaływań związanych z postępowaniem cywilizacyjnym jest także atraktorem i służy m.in. rozwojowi turystyki oraz szeregu branż z nią związanych. Może prowadzić do zwiększenia dochodów oraz poprawy jakości życia. Najlepiej uwidacznia to fakt, że najwyższe wskaźniki pod względem rozwoju społecznego,(s.43), „wykazują gminy Karpacz, Polanica-Zdrój, Duszniki-Zdrój”.</p>			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				6. Niezależnie od językowej enigmatyczności samego sformułowania „równomierność” scenariusz ten opiera się w znacznym stopniu na nierealistycznych przesłankach. Nie uwzględnia on bowiem ograniczonych możliwości samorządu województwa w zakresie wspierania działań rozwojowych po 2020 r.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Scenariusz „Dynamiczna równomierność” opiera się na realistycznych podstawach, społecznych oczekiwaniach i wynikach analizy strategicznej w ujęciu terytorialnym..
				7.**Postęp metropolizacji, wskazany nota bene w diagnozie jako słaba strona dla rozwoju regionu, dla miasta metropolitalnego — tu Wrocławia - wiąże się nie tylko z samymi korzyściami - rozwojowi funkcji metropolitalnych towarzyszy wicie negatywnych zjawisk, takich jak degradacja środowiska naturalnego, zatłoczenie komunikacyjne,	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Uwaga w formie komentarza

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>intensyfikacja procesów suburbanizacyjnych, prowadząca do narastania problemów komunikacyjnych i infrastrukturalnych.</p> <p>Dokument musi wskazać wspomniane negatywne zjawiska, ponieważ w obecnym kształcie pokazuje on Wrocław i sąsiednie gminy jako swego rodzaju „wyspę szczęśliwości, otoczoną morzem beznadziei”. Taki obraz jest oczywiście daleki od rzeczywistego stanu rzeczy”.</p>			
				<p>8. Proponowane zapisy wizji, misji i celu nadrzędnego nie zawierają żadnych odniesień do specyfiki Dolnego Śląska. Mogą pojawić się w strategii każdego polskiego, a nawet europejskiego regionu.</p>	<p>Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo</p>	<p>Rozwinięto zapisy wizji stanu regionu dolnośląskiego w roku 2030. Zarówno misja, jak i wiązka celów nadrzędnego, strategicznych i operacyjnych jest</p>

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
							odzwierciedleniem oczekiwań, wniosków i opinii różnych lokalnych i regionalnych środowisk wyrażanych podczas społecznych konsultacji.
				9.W wielu punktach scenariusz „Metropolitalnej wyspy” jest bardzo podobny do scenariusza „Niespójnej mozaiki”, co rodzi wątpliwości, czy uprawnione jest wyróżnianie 3 scenariuszy.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Scenariusze „Metropolitalna wyspa” i „Niespójna mozaika” wyraźnie różnią się kierunkami zmian poszczególnych segmentów terytorialnego potencjału.
				10.Istotnym zagrożeniem może być wynikające z projektu strategii rozbieżności potencjału innowacji, którego źródłem jest środowisko akademickie Wrocławia. Jeśli Dolny Śląsk być w wymiarze innowacyjnym regionem	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga w znacznej części w formie komentarza; uwzględniona.	Rolę Wrocławia jako ośrodka akademickiego i ośrodka kreującego innowacje wyraźnie podkreślono m.in. w wizji rozwoju województwa

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				liczącym się pod tym względem w zglobalizowanej gospodarce, musimy koncentrować nasze potencjały w tym zakresie, a nie je rozdrabniać. Słusznym jest podejście, zgodnie z którym nauka/innowacje powinny być jak najsilniej zakorzenione w regionie, dlatego warto wspierać projekty, które starają się wykorzystywać zasoby dostępne na Dolnym Śląsku, zwiększając ich wartość rynkową. Powinno to mieć jednak charakter wzmocnienia Wrocławia jako ośrodka naukowego, zaangażowanego w otaczający go region, a nie tworzenia wielu małych i rywalizujących z sobą ośrodków o znaczeniu lokalnym, bazujących pod			dolnośląskiego do roku 2030. Zaświadcza o tym choćby zapis „ Dolny Śląsk 2030 ... regionem konkurencyjnym w scenerii krajowej i europejskiej z Wrocławiem jako silną metropolią.”

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				względem zasobów ludzkich na Wrocławiu, jako jedynym dużym (znaczącym w skali kraju) ośrodkiem akademickim Dolnego Śląska.			
				11.* Strategia województwa powinna jednoznacznie wskazywać, że transportowe funkcjonowanie województwa i jego rozwój powinno być oparte o zrównoważoną mobilność i jej zasady.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga w znacznej części w formie komentarza - nieuwzględniona	Zagadnienie dostrzeżone jest w strategii w ogólnej formie. Jego rozszerzenie uwzględnione zostanie w planie realizacyjnym Strategii.
				12.**W części dokumentu poświęconej terytorialnemu wymiarowi polityki rozwoju słusznie stwierdzono (s. 41), że barierą rozwojową ośrodka wojewódzkiego jest ograniczona dostępność transportowa wewnątrz jego obszaru funkcjonalnego i niedostosowana do potrzeb	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga w znacznej części w formie komentarza - nieuwzględniona	Zagadnienie dostrzeżone jest w strategii w ogólnej formie. Jego rozszerzenie uwzględnione zostanie w planie realizacyjnym Strategii.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				organizacja transportu publicznego. Ta konstatacja nie skutkuje jednak zapisami w innych częściach strategii, które byłyby propozycją zmiany tej sytuacji, polegającej między innymi na przebudowie wrocławskiego węzła kolejowego (zob. następna uwaga). Biorąc pod uwagę konieczność rozwiązania problemów transportowych w projekcie brakuje wskazania konieczności utworzenia Wrocławskiego Związku Metropolitalnego, którego kompetencją byłaby m.in. organizacja w pełni funkcjonalnego transportu zbiorowego w granicach Związku. Intensywna zabudowa obszarów dotychczas niezurbanizowanych sprawi,			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				że problemy transportowe bez silnej interwencji publicznej będą tylko narastać. Należy zatem wprowadzić na poziomie celów operacyjnych lub przynajmniej nowe działanie w ramach celu 5.1 o następujący zapis „rozbudowa i modernizacja układu transportowego WROF-u”.		Nieuwzględniona	Uwaga zbyt szczegółowa
				13.****[non passaran!!!] Zdecydowanie negatywnie należy ocenić nieuwzględnienie Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego w priorytecie 5.1 (Rozwój regionalnej sieci transportowej) w macierzy kierunków interwencji (s. 44), gdy jest to prawdopodobnie najpoważniejsza bariera w	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				rozwoju tej części województwa.			
				14.W dokumencie podkreśla się pozytywne skutki rozwoju Wrocławskiego Portu Lotniczego. Brakuje w nim jednak wskazania celów w zakresie transportu powietrznego w perspektywie 2030 r., co musi budzić zdziwienie, zwłaszcza w zestawieniu z rolą samorządu województwa w akcjonariacie Wrocławskiego Portu Lotniczego S.A.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Rozwoju transportu powietrznego dotyczy kierunek działań 5.1.4
				15.Wątpliwości budzi stwierdzenie o „niewystarczającym systemie powodziowym” we Wrocławiu, po wielu latach intensywnej przebudowy WWW.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Pomimo inwestycji i przebudowy Wrocławskiego Węzła Wodnego system przeciwpowodziowy nadal pozostaje niewystarczający.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				16. Autorzy projektu strategii za jedną z barier rozwojowych uznają suburbanizację, tymczasem ani w celach, ani w macierzy kierunków interwencji nie pojawia się jakakolwiek wzmianka o sposobach przeciwdziałania temu zjawisku.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Problemowi suburbanizacji odpowiada kierunek 1.4. Wspieranie rozwoju oraz rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
			UWAGI SZCZEGÓŁOWE s. 8 (Diagnoza prospektywna — sfera społeczna)	1. Zapis o treści „[brak litery W] ostatnich latach pozycja Wrocławia umacnia się przy jednocześnie słabnącej pozycji byłych ośrodków wojewódzkich (Jeleniej Góry, Legnicy i Wałbrzycha) oraz wielu innych ośrodków miejskich” jest w znacznym stopniu logicznie sprzeczny ze scenariuszem „metropolitalnej wyspy” na s. 33: „Wrocławska metropolia oraz miejskie ośrodki regionalne będą wprawdzie	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona	Nie ma w sygnalizowanych zapisów sprzeczności. W części diagnostycznej odnoszącej się do stanu obecnego i dotychczasowych tendencji rozwojowych podkreślono wyraźnie fakt dysproporcji rozwojowych poszczególnych regionalnych

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				się rozwijać, lecz wysyłane przez nie impulsy rozwojowe będą odczuwane jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie". Jak mogą rozwijać się słabnące ośrodki?			ośrodków miejskich. W scenariuszu „Metropolitalna wyspa” natomiast odnosząc się do przyszłości. W tym kontekście nie jest zrozumiałe pytanie „jak mogą rozwijać się słabnące ośrodki?”. Otóż, mogą, a nawet powinny się rozwijać.
			s. 12 (Diagnoza prospektywna — kapitał ludzki i infrastruktura społeczna)	1. Diagnoza w części "Edukacja i wychowanie przedszkolne" jest bardzo splotyczna -zawiera tylko informację nt. średniej zdawalności egzaminu maturalnego w 2010 i 2016 r. Pomija się informację nt. wyników egzaminów zawodowych, co nie jest zrozumiałe, jeśli zakłada się podniesienie jakości oraz atrakcyjności kształcenia	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Część diagnostyczna projektu SRWD 2030 powstała w oparciu o szczegółowe analizy dot. wybranych zagadnień tematycznych. Podczas prac nad SRWD 2030 posłkowano się również opracowaniami i

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				zawodowego (budowanie prestiżu) oraz konieczność dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.			danymi GUS, OKE Wrocław, DWUP.
			s. 16 (Diagnoza prospektywna – kapitał ludzki i infrastruktura społeczna)	1. „Spadek liczby studentów i absolwentów” autorzy projektu uznali za słabą stronę kapitału społecznego województwa. Taki zapis budzi wątpliwości. Wspomniany spadek jest bowiem w pierwszej kolejności konsekwencją sytuacji demograficznej regionu (radykalny spadek liczby mieszkańców Dolnego Śląska w przedziale wiekowym 19-29 lat w porównaniu z poprzednią dekadą), co musiało skutkować redukcją liczby studentów i absolwentów. Tendencja spadkowa będzie	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	Zapis został usunięty

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				się utrzymywała również w przyszłości z uwagi na powiązanie wielkości dotacji dla wyższych uczelni z liczbą studentów przypadających na jednego wykładowcę. Wskazane byłoby zatem wykreślenia tego zapisu. Ponadto w ocenie kapitału społecznego i infrastruktury społecznej dominuje ujęcie czysto ilościowe, brakuje natomiast ujęcia jakościowego.			
			17-24. (Diagnoza prospektywna — Sfera gospodarcza)	W ocenie przedsiębiorczości i innowacyjności na Dolnym Śląsku brakuje ujęcia jakościowego. Uwagę tę należy odnieść do całości diagnozy sfery gospodarczej.	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Brak obiektywnych danych jakościowych oceniających dane zagadnienie.
			s. 27 (Diagnoza prospektywna — System komunikacji)	•Teza o zmniejszaniu się długości eksploatowanych	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Wniosek został sformułowany na podstawie danych GUS. W analizowanym

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			i dostępność transportowa)	linii kolejowych nie odpowiada rzeczywistości. •Nie odniesiono się do problemu istniejących linii kolejowych wyłączonych z eksploatacji. Możliwa jest rewitalizacja przynajmniej niektórych z nich, w szczególności znajdujących się na obszarach gęsto zaludnionych. Należy zdiagnozować wszystkie tego typu możliwości w granicach województwa. •Nie zwrócono uwagi na konieczność poprawy bezpieczeństwa w rejonach przejść dla pieszych, w dotychczasowych		Nieuwzględniona Uwzględniona Uwzględniona	okresie 2010-2016 nastąpił spadek długości eksploatowanych linii kolejowych. Problem jest zauważony w Planie zrównoważonego rozwoju transportu publicznego w WD Bezpieczeństwo regulują przepisy zewnętrzne (dopisanie w SWOT) (dopisanie w SWOT)

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>przebiegach dróg krajowych i wojewódzkich.</p> <ul style="list-style-type: none">• Nie dostrzeżono jako problemu braku biletów aglomeracyjnych, pozwalających korzystać w ramach jednego biletu z kolei, miejskiej komunikacji zbiorowej oraz linii podmiejskich.• Nie zauważono braku parkingów P&R.		Uwzględniona	(dopisanie w SWOT)
			s. 28 (Potencjały i bariery rozwojowe w układzie subregionów)	<p>1. Postrzeganie procesów metropolizacyjnych jako jedynej przyczyny narastania różnic rozwojowych między Wrocławiem a Jelenią Górą zdecydowanie nie odpowiada rzeczywistości. Taki monokausalizm prowadzi do fałszywych diagnoz i w konsekwencji do wyboru</p>	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniona	Procesy metropolizacji nie zostały wskazane jako jedyna przyczyna narastania różnic rozwojowych.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				niewłaściwych instrumentów interwencji publicznej. 2.Teza o wysokim poziomie zubożenia mieszkańców subregionu jeleniogórskiego jest absurdalna. Wszelkie dostępne badania (w tym Eurostatu) pokazują, że w całej Polsce w ostatniej dekadzie nastąpiło ograniczenie ubóstwa. Niewątpliwie natomiast można mówić o względnym ubóstwie mieszkańców subregionu w porównaniu z obszarem Zagłębia Miedziowego czy też Wrocławiem. Prawidłowy zapis powinien być następujący: „relatywnie wysoka proporcja mieszkańców subregionu żyjąca w ubóstwie”.			Zapis został usunięty.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>tkanka miejska jest zdegradowana. Przypadki miejscowości uzdrowskich czy nawet Bolesławca pokazują jak bardzo jest to opinia przesadzona. Również w odniesieniu do subregionu głogowsko-legnickiego teza o degradacji miast jest tylko częściowo prawdziwa, czego dowodem jest sytuacja takich miast, jak Głogów, Polkowice czy też Lubin.</p> <p>3. Autorzy projektu strategii uznali, za barierę rozwojową w przypadku subregionu wrocławskiego i miasta Wrocławia silną konkurencję ze strony dużych firm, w tym z kapitałem zagranicznym. Taki pogląd budzi zdziwienie — barierą rozwojową jest raczej brak konkurencji. Jest natomiast faktem, że</p>		Uwzględniona	Zapis został usunięty

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>zainstalowanie się na terenie Wrocławia i okolicznych gmin dużych firm, zwłaszcza zagranicznych, utrudnia rozwój start-upów, które odgrywają istotną rolę w procesach innowacyjnych. Duże przedsiębiorstwa, oferując atrakcyjne warunki pracy, zniechęcają wiele osób do założenia własnego przedsiębiorstwa, przez co przyczyniają się do zmniejszenia przedsiębiorczości mieszkańców Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego. Reasumując stosowny zapis powinien zostać przeredagowany — w obecnej formie można by interpretować jako zachętę do blokowania dużych inwestycji, zwłaszcza zagranicznych, co zapewne</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>regionu nie jest barierą w podjęciu pracy we Wrocławiu. Niska podaż siły roboczej we Wrocławiu wynika przede wszystkim ze struktury demograficznej miasta, obniżenia wieku emerytalnego oraz dużej liczby inwestycji stwarzających zapotrzebowanie na nowych pracowników. Prawidłowy zapis powinien zatem brzmieć: „Niedostateczna podaż pracowników na terenie Wrocławia i okolic wynikająca z niekorzystnych zmian w strukturze demograficznej Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego”.</p> <p>7.**Za barierę rozwojową w odniesieniu do Wrocławia należy uznać konflikty przestrzenne i środowiskowe</p>		<p>Nieuwzględniona</p> <p>Uwzględniona</p>	<p>Zapis znajduje się w odniesieniu do barier rozwojowych subregionu wrocławskiego</p> <p>Istniejące zapisy zawierają poruszone w uwadze kwestie.</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>związane z niekontrolowaną ekspansją zabudowy mieszkaniowej (jedno i wielorodzinnej) na peryferiach miasta oraz niedostateczną współpracę międzygminną w zakresie budowy wspólnej infrastruktury sieciowej.</p> <p>8.Zarówno potencjały jak i, w szczególności, bariery rozwojowe zdiagnozowane na poziomie Wrocławia powinny być zbieżne z tymi, które przedstawiono w dokumencie Strategia Wrocław 2030. Ponadto uwaga generalna - Wrocław charakteryzuje się wysokim stopniem zabezpieczenia przed powodzią. Poniżej wskazujemy bariery ujęte w projekcie dokumentu, które w naszej opinii nie</p>			

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>odpowiadają obecnej sytuacji Wrocławia:</p> <p>Bariery wg projektu dokumentu :Duże zagrożenie powodziowe ze względu na uwarunkowania naturalne, niewystarczający system ochrony przeciwpowodziowej</p> <p>Konflikty przestrzenne i środowiskowe związane z presją inwestycyjną na obszary zalewowe oraz realizacją inwestycji infrastrukturalnych na terenach cennych przyrodniczo lub w ich sąsiedztwie</p> <p>Proponujemy, aby w oparciu Strategię Wrocław 2030 stosowną część strategii województwa uzupełnić o następujące bariery:</p> <p>Propozycja innej bariery</p>		Uwzględniona	Zapis został dodany w analizie SWOT

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Słabe wykorzystanie potencjału gospodarczego rzek w wyniku niedostatków infrastrukturalnych</p> <p>Zróznicowane poczucie poziomu bezpieczeństwa w różnych obszarach funkcjonowania miasta</p> <p>* *Niekorzystne trendy demograficzne (starzenie się ludności)</p>			
			s. 32-33 (Scenariusze rozwoju regionu)	<p>1.Nazwy scenariuszy rozwojowych zaproponowane w dokumencie są w naszej opinii, niezależnie od wyżej wymienionych wad, dość pretensjonalne.</p> <p>2.**W scenariuszu „Metropolitalnej wyspy” w odniesieniu do potencjału demograficznego nie odnotowano faktu szybkiego starzenia się ludności</p>	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwaga nieuwzględniona Uwaga uwzględniona	<p>Nazwy poszczególnych scenariuszy wyrażają istotę rozważanych, alternatywnych ścieżek rozwoju regionu.</p> <p>W scenariuszu „Metropolitalna wyspa” uwzględniono problem postępującego starzenia się wrocławskiej</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				Wrocławia w perspektywie 2030 r. Nie zwrócono także uwagi na różnice w procesach demograficznych między samym Wrocławiem a resztą Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego.			społeczności. Wprowadzono zapis „różnicowanie przestrzenne rozwoju demograficznego; rozwój wrocławskiego obszaru metropolitalnego; starzenie się wrocławskiej społeczności”.
			ss. 35-39 (konkretyzacja celów strategicznych — cele operacyjne)	1.Należy zasygnalizować konieczność większego zaangażowania biznesu w organizację kształcenia zawodowego (kształcenia praktycznego) w celu przygotowania potencjalnych przyszłych pracowników (przygotowanie na potrzeby rynku pracy) poprzez nadanie działaniu 1.3.3 w celu operacyjnym 1.3 (Wzmacnianie innowacyjności regionu)	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Uwzględniono	Zapis został dodany

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>realizowany jest jak dotąd z dużymi sukcesami przez Koleje Dolnośląskie S. A.</p> <p>**W proponowanej wersji dokumentu transport zbiorowy ujęty jest w trzech kierunkach działań strategicznych 2.3.6., 5.1.2. i 5.1.7. Skutkiem tego może być pewne rozproszenie poczynań w tym zakresie. Biorąc pod uwagę ich znaczenie, należałoby wprowadzić cel operacyjny „Rozwój transportu zbiorowego” służący celowi głównemu „Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu”.</p> <p>3.**W celu operacyjnym 2.3. (Rozwój i doskonalenie usług publicznych) działanie 2.3.6 powinno otrzymać brzmienie: „Podejmowanie działań służących poprawie</p>		Nieuwzględniona	Zapis zawiera się kierunku działań 5.1.1, 5.1.5, 5.1.8

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>jakości usług publicznego transportu zbiorowego, zwłaszcza szynowego, w szczególności na obszarach funkcjonalnych największych miast regionu". Proponowana zmiana nie będzie konieczna jeśli wprowadzi się korektę. proponowaną w poprzednim punkcie.</p> <p>4.W celu operacyjnym 3.3. (Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy) działanie 3.3.1. powinno otrzymać brzmienie: „Kształtowanie i rozwój usług edukacyjnych i społecznych ukierunkowanych na wzmocnienie rynków pracy szczególnie na obszarach charakteryzujących się wysokim bezrobociem i niską stopą aktywności ekonomicznej ludności".</p>		<p>Nieuwzględniona</p> <p>Nieuwzględniona</p>	<p>Uwaga zbyt szczegółowa, ponadto zakres proponowanej zmiany odpowiada celowi operacyjnemu 3.2</p> <p>Zapis zawiera się kierunku działań 3.3.1</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>5.W celu operacyjnym 3.3. (Doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy) należy dodać działanie 3.3.3 w następującym brzmieniu: „Znaczenie i rozwijanie kształcenia ustawicznego oraz rozwijanie umiejętności przekwalifikowywania się dla «zawodów przyszłości»”.</p> <p>6.W celu operacyjnym 3.5. (Regionalna polityka wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami) działanie 3.5.1 powinno otrzymać brzmienie: „Wspieranie systemu aktywizacji, w tym ekonomicznej i społecznej, osób starszych”.</p> <p>7.**W celu operacyjnym 4.1 (Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska)</p>		<p>Nieuwzględniona</p> <p>Nieuwzględniona</p> <p>Nieuwzględniona</p>	<p>Zawiera się w obecnym brzmieniu kierunku 3.5.1</p> <p>Uwaga zbyt szczegółowa – zwalczanie niskiej emisji dotyczy całego regionu</p> <p>Zawiera się w obecnym celu 4.4 i kierunkach działań 4.1.1</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>działanie 4.1.1 powinno otrzymać brzmienie: „Działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji, szczególnie w uzdrowiskach oraz na obszarze Wrocławia i Jeleniej Góry”.</p> <p>8.Cel operacyjny 4.4 (Wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego) powinien otrzymać brzmienie: „Wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego, w tym poprzez wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych”. Zadanie 4.1.1 w tym celu powinno otrzymać brzmienie: „Wsparcie rozwoju energetyki rozproszonej i OZE”.</p>		Uwzględniona	Zapisy dodano w analizie SWOT po stronie słabych stron i zagrożeń oraz uzupełniono w działaniu 5.1.3

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				9.**W celu operacyjnym 5.1 (Rozwój regionalnej sieci transportowej) działanie 5.1.3 powinno otrzymać brzmienie: „Budowa i rozwój systemów kolei aglomeracyjnej w obrębie obszarów funkcjonalnych miast o znaczeniu regionalnym i subregionalnym z uwzględnieniem rozwoju infrastruktury około kolejowej (P & R, przejścia podziemne, kładki dla pieszych". Również działanie 5.1.5 powinno otrzymać nowe brzmienie: „Dostosowanie wielkości taboru do potrzeb regionalnego systemu transportu publicznego poprzez zakupy nowych pociągów i modernizację posiadanego taboru".		Uwzględniona	Zapis został zmieniony

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				10 W celu operacyjnym 5.2 (Wzrost dostępności regionalnej infrastruktury informacyjnej o wysokich standardach funkcjonalno-użytkowych) działanie 5.2.1 powinno otrzymać brzmienie: „Rozbudowa Dolnośląskiej Sieci Szkieletowej ukierunkowana na zapewnienie dostępności Internetu w każdym gospodarstwie domowym”.			
			ss. 45-46 (Priorytetowe obszary interwencji/macierz kierunków interwencji)	I. *Dla przejrzystości przekazu w rozdziale „Macierz kierunków interwencji” powinno się do wytypowanych dla całego województwa priorytetowych obszarów interwencji przyporządkować cele operacyjne i kierunki działań strategicznych (numeracja). W obecnym układzie nie sposób	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	Ze względu na odmienny charakter celów horyzontalnych i celów ukierunkowanych terytorialnie nie celowe jest przypisywanie konkretnych celów strategicznych do celów horyzontalnych

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>jednoznacznie określić, które z pakietów działań będą miały rangę najwyższą, np.: czy w ramach obszaru interwencji Doskonalenie usług edukacyjnych najwyższą rangę dla całego województwa będą miały działania tylko z pakietu 3.4. czy również 3.6. i czy działanie 3.3.1 z pakietu 3.3. jest elementem doskonalenia usług edukacyjnych?</p> <p>Nie wiadomo zatem, według jakiego klucza będzie odbywała się klasyfikacja (nadanie rangi) pozostałych działań?</p> <p>Wg projektu dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego• Doskonalenie usług edukacyjnych			<p>Macierz kierunków interwencji została opracowana metodą ekspercką w oparciu o wszechstronną analizę zjawisk i procesów rozwojowych zachodzących w poszczególnych jednostkach terytorialnych.</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<ul style="list-style-type: none">• Kształtowanie postaw obywatelskich• Rozwój potencjału komunikacyjnego <p>Propozycja kierunku zmian:</p> <p>Doprecyzować na poziomie kierunków działań strategicznych (przyporządkować)</p> <p>Wg projektu dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wykorzystanie potencjału środowiska (turystyka i ochrona dziedzictwa kulturowego) <p>Propozycja kierunku zmian:</p> <p>Doprecyzować na poziomie kierunków działań strategicznych (przyporządkować) Obok turystyki ochrony dziedzictwa kulturowego</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>dopisać jako nadrzędne: eko-usługi</p> <p>Wg projektu dokumentu:</p> <p>Wzmocnienie rozwoju regionalnych i subregionalnych ośrodków miejskich</p> <p>Propozycja kierunku zmian:</p> <p>Doprecyzować na poziomie kierunków działań strategicznych (przyporządkować)</p> <p>2. W macierzy przedstawiającej obszary interwencji, spośród 22 celów operacyjnych dla dziewięciu nie przypisano żadnej rangi. Z analizy macierzy można by zatem wyciągnąć wniosek, że na przykład cel operacyjny „4.5. Ochrona obiektów i terenów dziedzictwa kulturowego”, czy,3.4.</p>		Częściowo uwzględniona	Brak (lub niska ranga) zaznaczenia danego celu strategicznego, nie oznacza braku możliwości jego realizacji w danym obszarze.

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Poprawa efektywności kształcenia" w żadnym z obszarów funkcjonalnych nie ma żadnego znaczenia. Wyjaśnienia udzielone w czasie spotkań konsultacyjnych wskazują, że brak przypisanych rang ma wskazywać na równość wag celu operacyjnego dla wszystkich obszarów funkcjonalnych, czyli że jest celem o charakterze horyzontalnym. Jeżeli takie jest założenie, to należałoby wpisać równe rangi we wszystkich polach odpowiadających temu celowi operacyjnemu.</p> <p>Należałoby by również jasno określić, czy rangi wskazują na hierarchię ważności celów operacyjnych względem siebie. Na przykład, czy jeden z celów operacyjnych o</p>			<p>Użyta w macierzy skala wskazuje na rangę od 1 do 8 (od najistotniejszego). Zaznaczyć należy że jest to jedynie rekomendacja, które z celów powinny być realizowane w pierwszej kolejności, które w następnej w</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>najwyższej randze 1- _1.1. Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów" dla Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego jest ważniejszy niż cel operacyjny _4.3. Ochrona przed klęskami żywiołowymi" we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym o randze 7. Sugeruje to jednak, że cele operacyjne, którym nie przypisano żadnej rangi otrzymują w istocie rzeczy rangę najniższą, z czym trudno się zgodzić.</p> <p>Zawarte w projekcie sformułowanie: „Priorytetyzacja celów operacyjnych nie eliminuje zasady realizacji wszystkich celów strategicznych i operacyjnych, zdefiniowanych w strategii,</p>			ramach posiadanych środków.

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>na całym obszarze województwa dolnośląskiego." nie zastępuje brakujących rang.</p> <p>Dalsze postulowane zmiany w Macierzy Kierunków interwencji.</p> <p>*Dla celu strategicznego ODPOWIEDNIE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW I OCHRONA WALORÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO dla Wrocławskiego obszaru Funkcjonalnego w ramach celów operacyjnych ukierunkowanych terytorialnie wnioskujemy o uznanie jako priorytetowe następujące pakiety działań: Poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska, Ochrona przed klęskami</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				żywiłowymi, Wspieranie produkcji energii z OZE oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego poprzez nadanie im odpowiednio wysokiej rangi.			
			s. 59-61 (Macierz wskaźników)	<p>Przedstawione propozycje wskaźników nie są reprezentatywne dla mierzenia osiągnięcia celów wytypowanych w ramach priorytetowych obszarów interwencji dla całego województwa.</p> <p>Poniżej przykłady reprezentatywnych wskaźników (w ramach celu 4 i 5):</p> <ul style="list-style-type: none">•Liczba zlikwidowanych palenisk domowych•Wysokość strat wynikających z	Uzasadnienie znajduje się w treści uwagi	Nieuwzględniona	<p>W postulowanych wskaźnikach brak danych w statystyce publicznej</p> <p>Zaproponowany zestaw wskaźników monitorujących dobrany został wg klucza: dostępność i porównywalność danych, reprezentacyjność dla zjawiska/ celu/ kierunku interwencji. Przedstawiają one w sposób ogólny rezultaty realizacji działań podjętych w</p>

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				ekstremalnych zjawisk pogodowych •Liczba inicjatyw podejmowanych w ramach idei gospodarki o obiegu zamkniętym •Liczba pasażerów obsługiwanych komunikacją zbiorową — w tym kolejową •Liczba km tras rowerowych •Dostępność dla pasażerów od komunikacji zbiorowej — w tym kolejowej			wyniku wdrażania/realizacji SRWD 2030.
14.	04.06.2018 (Uwagi zgłoszone po wyznaczonym terminie – dotyczą prognozy oddziaływania na środowisko)	Leszek Cybulski Urząd Statystyczny we Wrocławiu	2.2/9	obecny zapis: Dokumenty wspólnotowe Traktat Lizboński, podpisany w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r. Obowiązuje od 1 grudnia 2009 r, w Polsce	TL zlikwidował, a nie ustanowił Wspólnotę Europejską (istniejącą pod tą nazwą od 1993 r. do 30.11.2009) i tym samym prawo także wspólnotowe. Nie ma już też celów wspólnotowych, a kraje miały	Uwzględniona	Uwzględniono w Prognozie oddziaływania na środowisko

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>opublikowany 2 grudnia 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 203, poz. 1569).</p> <p>Traktat z Lizbony zmienia Traktat o Unii Europejskiej i ustanawia Wspólnotę Europejską. Stanowi międzynarodową umowę, przyznającą krajom członkowskim kompetencje do osiągnięcia celów wspólnotowych. Odnosi się do wszystkich sektorów polityki Unii Europejskiej, wyraża solidarność energetyczną Unii oraz konieczność dostosowania do zmian klimatycznych.</p> <p>propozycja zmiany:</p> <p>Dokumenty unijne</p> <p>Traktat o Unii Europejskiej podpisany w Maastricht w 1992 r. oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii</p>	<p>analogiczne kompetencje od początku istnienia wspólnot, a więc TL ich nie przyznał. UE nie zajmuje się wszystkimi sektorami.</p> <p>Najważniejsze – lektura wyłącznie Traktatu z Lizbony (opublikowanego w naszym Dz. U.) nie daje wiedzy o obowiązujących postanowieniach traktatowych, gdyż jest on jedynie aktem zmieniającym ze sformułowaniami typu „ w ustępie 3, który otrzymuje oznaczenie ustęp 2, wyrazy „Wspólne działania ...” zastępuje się wyrazami „Decyzje, o których mowa w ustępie1, ...”</p>		

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>Europejskiej podpisany w Rzymie w 1957 r. pod nazwą Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą.</p> <p>Traktaty te obowiązują od 1 grudnia 2009 r. w wersji zmienionej Traktatem z Lizbony z dnia 13 grudnia 2007 r. Wersje skonsolidowane traktatów opublikowano w Dz. Urz. UE z 2016 r., C 202, poz. 1.</p> <p>Traktat z Lizbony zmienił 2 traktaty założycielskie, m.in. zastępując dotychczasową Wspólnotę Europejską przez Unię Europejską. Zostały wyraźnie określone kompetencje wyłączne Unii oraz kompetencje dzielone między Unią a państwami członkowskimi. Do tych ostatnich zaliczono m.in. środowisko i energię art. 4</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				TfUE). Prawo unijne wyraża solidarność energetyczną Unii oraz konieczność dostosowania do zmian klimatycznych.			
			2.2/10	obecny zapis: Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 3 marca 2010 r. U podstaw dokumentu <i>Europa 2020</i> leżą trzy priorytety: 1) rozwój inteligentny, w tym rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;	To jest jeden dokument - z sygnaturą KOM(2010) 2020 - a nie dwa. Rozwój inteligentny jest tam zdefiniowany jako rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji	Uwzględniona	

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>[...] trendy europejskie określone w obu ww. dokumentach</p> <p>propozycja zmiany:</p> <p>Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu - Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 3 marca 2010 r.</p> <p>U podstaw dokumentu Europa 2020 leżą trzy priorytety: 1) rozwój inteligentny - rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;</p> <p>[...] trendy europejskie określone w tym dokumencie</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
			2.5/17-18	<p>obecny zapis:</p> <p>Tabela 2 - powiązania międzynarodowych celów środowiskowych oraz celów SRWD</p> <p>propozycja zmiany:</p> <p>Zakres powiązań jest szerszy. Np. w przypadku Agendy 2030 ONZ jej cele odpowiadają też innym celom SRWD:</p> <ul style="list-style-type: none">- cel 6 - 4.2.5; 2.1.1- cel 7 – 4.4.1- cel 9 – 5.3.2; 1.1.3; 1.3.2; 1.3.4; 1.3.5;- cel 11 – 2.1.2; 2.1.3; 4.3.2- cel 12 – 4.2.6- cel 13 – 4.3.2 <p>W wykazie dokumentów międzynarodowych pominięto m.in. ustalenia</p>	Lista posiada luki	Uwzględniona	

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				światowego porozumienia klimatycznego z Paryża			
			3.1/36	obecny zapis: Wśród 169 gmin występuje 78 gmin wiejskich, 55 miejsko-wiejskich i 36 miejskich. propozycja zmiany: Wśród 169 gmin występuje 78 gmin wiejskich, 56 miejsko-wiejskich i 35 miejskich.	Od 1.01.2016 dawna gmina miejska Pieszycy stała się miejsko-wiejską	Uwzględniona	
			3.1/36	obecny zapis: 2 parki narodowe (o łącznej powierzchni 11 928,28 ha): o Karkonoski Park Narodowy (posiada plan ochrony),	W 2016 r. zwiększyła się powierzchnia parków	Uwzględniona	

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<p>o Park Narodowy Gór Stołowych;</p> <p>propozycja zmiany:</p> <p>2 parki narodowe (o łącznej powierzchni 12 300,2 ha):</p> <p>o Karkonoski Park Narodowy (6348,8 ha; posiada plan ochrony),</p> <p>o Park Narodowy Gór Stołowych (5951,4 ha);</p>			
			3.1/37	<p>obecny zapis:</p> <ul style="list-style-type: none">•18 obszarów chronionego krajobrazu (o łącznej pow. 138 948,5 ha). <p>Obszary o charakterze ponadlokalnym uzupełniają obszary i obiekty o znaczeniu lokalnym, powoływane przez samorzady gmin:</p>	Przytoczone zestawienia obejmowały zarówno dane z 2016 r., jak i innych lat – po poprawie jest 2016 r.	Uwzględniona	

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<ul style="list-style-type: none">• 16 zespołów przyrodniczo krajobrazowych (o łącznej pow. 9 476,3 ha);• 188 użytków ekologicznych (o łącznej pow. 5 201,7 ha);• 1 stanowisko dokumentacyjne (o pow. 0,1 ha);• 2567 pomników przyrody. <p>propozycja zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none">•18 obszarów chronionego krajobrazu (o łącznej pow. 138 435,78 ha). <p>Obszary o charakterze ponadlokalnym uzupełniają obszary i obiekty o znaczeniu lokalnym, powoływane przez samorzady gmin:</p>			

Lp.	Data wptywu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				<ul style="list-style-type: none">• 16 zespołów przyrodniczo krajobrazowych (o łącznej pow. 9 476,3 ha);• 188 użytków ekologicznych (o łącznej pow. 5 218,3 ha);• 1 stanowisko dokumentacyjne (o pow. 0,1 ha);• 2543 pomników przyrody.			
			3.1/41	<p>obecny zapis:</p> <p>Powierzchnia lasów w województwie wynosi 594 968,12 ha (2016), co stanowi 29,5% powierzchni ogólnej województwa, przy średniej dla Polski wynoszącej 29,5% (9. miejsce w kraju).</p> <p>propozycja zmiany:</p> <p>Powierzchnia lasów w województwie wynosi 611,1</p>	W rocznikach GUS istnieją różne kategorie danych o obszarach leśnych, natomiast informacje porównawcze lesistości dla województw (RS 2017, s. 78) zawierają tę liczbę	Uwzględniona	

Lp.	Data wpływu/pismo/mail	Nazwa i adres zgłaszającego	SRWD/Prognoza Rozdział/strona	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie wnoszącego uwagę/propozycję zmiany	Propozycja uwzględnienia uwagi Uwzględniona /Nieuwzględniona	Uzasadnienie odrzucenia uwagi/sposób uwzględnienia uwagi
				tys. ha (2016), co stanowi 29,8% powierzchni ogólnej województwa, przy średniej dla Polski wynoszącej 29,5% (8. miejsce w kraju).			